

MÅL- OCH RESURSPLAN 2022-2024

Vänersborgs kommun

Fastställd av kommunfullmäktige 2021-06-16

Innehållsförteckning

	Sidnr
Del I Vision och mål - Förutsättningar och beslut	
Vision Vänersborg – kommungemensamma mål.....	Del I - 1
Vision.....	1
Inriktningsmål.....	1
God ekonomisk hushållning och finansiella mål.....	3
Riktlinjer för god ekonomisk hushållning.....	5
Förutsättningar.....	6
Omvärld.....	6
Befolkning.....	8
Budgetförutsättningar.....	9
Driftbudgetramar – avstämning mot nämndernas förslag.....	10
Beslut och uppdrag om inriktningsmål och förväntade resultat.....	14
Finansiell analys.....	15
Driftbudget per nämnd och anslagsbindningsnivå.....	20
Resultat- kassaflödes- och balansbudget.....	21
Kommunfullmäktiges beslut 2021-06-16	23
Del II Mål- och resursplan - Nämnderna	
Barn- och utbildningsnämnden.....	Del II - 1
Byggnadsnämnden.....	4
Kommunfullmäktige.....	5
Kommunstyrelsen.....	6
Kultur- och fritidsnämnden.....	8
Miljö- och hälsoskyddsnämnden.....	10
Revisionen.....	11
Valnämnden.....	11
Samhällsbyggnadsnämnden.....	12
Socialnämnden.....	15
Överförmyndarnämnden.....	17
Del III Investerings- och exploateringsplan	
Investerings- och exploateringsplan 2022-2023.....	Del III - 1

Vision Vänersborg

Vänersborgs kommun – attraktiv och hållbar i alla delar, hela livet.

Kommunfullmäktige fastställde kommunens vision 2013. Visionen omfattar alla kommuninvånare och beskriver en framtida idealbild och en gemensam färdriktning. Visionen är en ledstjärna för all kommunal verksamhet och genomsyrar hela organisationen.

Visionen är kopplad till inriktningsmål, förväntade resultat och aktiviteter, som systematiskt följs upp. Kontinuerlig dialog kring analys av effekterna för att nå de förväntade resultaten leder till verksamhetsutveckling.

Inriktningsmål

Kommunfullmäktige fastställde kommunens inriktningsmål och reviderade regler för mål- och resultatstyrningen i oktober 2019. Inriktningsmålen är kommunfullmäktiges övergripande viljeinriktning.

I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

Våra invånare ges lika möjligheter att forma sin framtid, där lokala skillnader utifrån livssituation, boendeplats och ekonomi utjämnas. Den sociala inkluderingen medför att invånarna kan påverka och delta i samhället oavsett bakgrund, där olika insatser riktas beroende på skillnader i olika boendedelar. Kommunens verksamheter arbetar i samverkan med fler organisationer, för att minska effekterna av socioekonomiska faktorer, där ett rättighetsbaserat perspektiv ger möjlighet till utbildning, bostad och arbete.

Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

Barn och unga ges goda framtidsmöjligheter där skolan erbjuder individuellt stöd och förebyggande insatser. Kommunens olika verksamheter arbetar för att främja faktorer som påverkar skolresultat såsom arbetsmiljö, fysiska miljöer, hemförhållanden, fritidsmöjligheter och stöd i unga år. Fullföljda studier ökar möjligheterna att välja en sysselsättning som upplevs stimulerande och att nå egenförsörjning.

Enklare och kortare vägar att starta och etablera företag

Företag i Vänersborgs kommun får ett gott bemötande där entreprenöriellt företagande välkomnas. Det är enkelt att få kontakt med kommunen, och den digitala servicen leder till mer effektiva flöden inom och mellan olika förvaltningar. Näringslivet möts av en lyhörd förvaltning och effektiva beslutsvägar. Företag i kommunen ges möjligheter att expandera, där kommunen kan bistå med tillgänglig mark och lokaler när nya och befintliga företag vill verka och etablera sig i kommunen.

Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

Den ekologiskt hållbara kommunen bidrar till att vårda våra resurser för nuvarande och framtida invånare. Kommunens Miljöprogram 2030 värnar om hela den geografiska kommunen, och ökad kunskap hos invånarna underlättar för klimatvänliga val.

Vision Vänersborg

Nya klimatsmarta lösningar och teknisk innovation leder till minskad miljöpåverkan såsom fossiloberoende, hållbar konsumtion, upphandling och inköp. Miljöperspektivet beaktas vid kommunens beslutsfattande och olika former av samverkan.

Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet

Brukare och invånare möts av en hög tillgänglighet, där kommunens verksamheter håller en god kvalitet och effektivt använder invånarnas skattemedel. Våra brukare är nöjda med den välfärd vi levererar. Kvalificerad personal leder till en god kvalitet i våra verksamheter, där innovation och teknik bidrar till att effektiviteten är hög.

Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska

Friska medarbetare bidrar till en mer hållbar arbetsmiljö och ekonomi. I Vänersborgs kommun upplever medarbetarna delaktighet och förståelse för sina uppdrag och sina roller. Med en engagerad personal trivs många med sin arbetsplats och kommunen anses vara en attraktiv arbetsgivare. Tillsammans med ett tryggt och stabilt ledarskap så bidrar förutsättningarna till en lägre sjukfrånvaro.

Ansvariga nämnder per inriktningsmål

Inriktningsmål	BUN	BN	KS	KFN	MHN	SBN	SN	ÖFN
I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv	X	X	X	X		X	X	X
Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier	X		X	X		X	X	
Enklare och kortare vägar att starta och etablera företag		X	X		X			
Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan	X	X	X	X	X	X	X	X
Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet	X	X	X	X	X	X	X	X
Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska	X	X	X	X	X	X	X	X

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH FINANSIELLA MÅL

Här följer en redovisning om god ekonomisk hushållning. Dels vad lagen säger, dels kommunens tolkning och fastställda mål och riktlinjer.

Lagen/balanskravet

Enligt kommunallagen ska kommunerna ange mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. För ekonomin ska det finnas finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Kommunallagen kräver att kommunernas ekonomi ska vara i balans. Intäkterna ska överstiga kostnaderna. Balanskravet utgör en miniminivå för resultatet.

Med detta menas

En kommun bör inte förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov. De löpande intäkterna bör överstiga de löpande kostnaderna. Det ingår också att verksamheten ska utövas på ett ändamålsenligt och utifrån ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Kommunallagens krav klargör därmed att begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och utveckling. Verksamhetsperspektivet tar sikte på kommunens förmåga att bedriva verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Verksamhetsmål och finansiella mål hänger alltså ihop för att en god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås.

God ekonomisk hushållning i Vänersborgs kommun

Vänersborgs kommun har fastställt finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten. Verksamhetsmålen är också kommunens inriktningsmål för ekonomin.

God ekonomisk hushållning innebär att kommunens finansiella mål och verksamhetsmässiga mål uppnås, samt att riktlinjerna följs.

Finansiella mål

Vänersborgs kommuns övergripande finansiella mål för god ekonomisk hushållning är följande:

- Årets resultat bör uppgå till minst 2 procent av skatter och generella statsbidrag.
- Kassalikviditeten bör vara minst 50 procent.
- Soliditeten, inklusive kommunens hela pensionsåtagande, ska förbättras med 1 procent årligen.
- Årets investeringar (exkl. VA/renhållning) ska maximalt motsvara 10 procent av skatter och generella statsbidrag.

Resultatet

Enligt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) ska, som tumregel, årets resultat uppgå till 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag för att god ekonomisk hushållning ska anses vara uppnådd. Huvudargumenten för positiva resultat är att nuvarande generation ska stå för sina kostnader. Det krävs avsättningar för framtida pensioner. Tillgångar bör värdesäkras och investeringar bör egenfinansieras. Dessutom bör det finnas en buffert för oförutsedda händelser.

Vänersborgs kommuns resultatmål överstiger balanskravet. Målet om 2 procent kan sägas vara tillräckligt stort för att konsolidera kommunens ekonomi och på så sätt säkra att servicenivån ska garanteras för nästkommande generation, utan att kommunen ska behöva uttaxera en högre skatt. Den budgeterade nivån krävs för att klara av nya förutsättningar under året, samt för att klara av att självfinansiera underhållsinvesteringar i en skattefinansierad verksamhet. Exempel på nya förutsättningar är avräkning av skatteintäkter, upp- och nedgångar på de finansiella marknaderna och oförutsedda händelser inom verksamheterna.

Kassalikviditet

Med målet om en kassalikviditet på minst 50 procent menas att likvida medel tillsammans med kommunens checkkredit (för närvarande 200 mnkr) bör vara minst 50 procent av kortfristiga skulder. Likviditetsmålet säkrar att kommunen har en tillräcklig kortfristig betalningsberedskap.

Soliditet

Måttet anger hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel/eget kapital och beskriver kommunens betalningsberedskap och finansiella styrka på lång sikt. En högre soliditet ger en långsiktig finansiell handlingsberedskap.

I ett tioårigt perspektiv kommer en förändrad åldersstruktur (fler barn och äldre) att medföra en kraftig ökning av efterfrågan på kommunal service. En förbättrad soliditet gör kommunen bättre rustad att möta de finansiella påfrestningar som följer av denna utveckling och är därmed förenlig med god ekonomisk hushållning.

Investeringar

I investeringsmålet anges den investeringsnivå som bedöms vara den högsta nivån för en hållbar ekonomisk utveckling, med hänsyn till de övriga finansiella målen, som ligger till grund för god ekonomisk hushållning.

RIKTLINJER FÖR GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Genom riktlinjer anger kommunfullmäktige den övergripande och mer långsiktiga styrningen av god ekonomisk hushållning i Vänersborgs kommun.

Verksamheternas uppdrag:

- Verksamheter och kostnader ska kontinuerligt utvärderas och omprövas.
- Varje nämnd ansvarar för att en god intern kontroll upprätthålls utifrån kommunfullmäktiges reglemente och kommunstyrelsens riktlinjer.
- Nämnderna ska främja och följa upp att en fortlöpande kvalitetsutveckling sker inom verksamheten.
- Nämnderna ska eftersträva och följa upp att verksamheten bedrivs kostnadseffektivt,

Verksamheternas tillgångar och skulder:

- Kommunens anläggningar och fastigheter ska ha ett planerat och fullgott underhåll.
- Kommunen ska ha ett fullgott och genomtänkt försäkringsskydd, samt ha klara regler för hur risker ska hanteras. Kommunen ska ha tydliga regler och riktlinjer för sin finansförvaltning.

Verksamheternas ekonomiska ansvar:

- Kommunfullmäktiges budgetbeslut är överordnat och vid målkonflikter är det ekonomin som ytterst sätter gränsen för det totala verksamhetsutrymmet (vid resursbrist ska tvingande nivåer enligt lagstiftning och myndighetskrav prioriteras).
- Nämnderna ansvarar för att verksamhetens innehåll och omfattning är anpassad till beslutad budgetnivå.
- Vid hantering av befarade eller konstaterade budgetavvikelser är nämnder och enheter skyldiga att vidta de åtgärder som krävs för att styra verksamheten, så att de ekonomiska ramar hålls.
- Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att de förslag och planer som föreläggs kommunfullmäktige främjar en god ekonomisk hushållning och är förenliga med de finansiella mål som fastlagts.

Riktlinjer för resultatjämningsreserv

Beslutad av kommunfullmäktige § 73 2013-06-12

Avsättning till resultatutjämningsreserv

Avsättning till resultatutjämningsreserv sker årligen enligt den maximala nivå som stadgas i kommunallagen, d.v.s. med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger 1 procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk, utjämning, eller 2 procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, om kommunen eller landstinget har ett negativt eget kapital inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser.

Resultatutjämningsreservens storlek maximeras till 50 mnkr.

Disposition av resultatutjämningsreserv

Resultatutjämningsreserven kan disponeras i samband med budget/bokslut för att täcka underskott som uppstått på grund av lågkonjunktur.

Arbetsgång avseende årlig hantering av resultatutjämningsreserv

Kommunstyrelsen lämnar förslag antingen till kommunfullmäktige i årsredovisningen eller i budgetanvisningarna avseende avsättning och eventuell disposition av resultatutjämningsreserv.

Uppföljning och bedömningsmodell för god ekonomisk hushållning

Den övergripande målavstämningen av god ekonomisk hushållning är en sammanfattning av hur inriktningsmålen infrias och hur kommunen närmar sig visionen. För att god ekonomisk hushållning ska anses vara uppnådd ska tre av fyra finansiella mål vara uppfyllda samt att minst hälften av inriktningsmålen uppnås. Ett inriktningsmål anses uppfyllt när övervägande andel av de förväntade resultaten är uppnådda eller delvis uppnådda. Uppföljningen av mål för god ekonomisk hushållning sker både i delårsrapporter och i årsredovisningen.

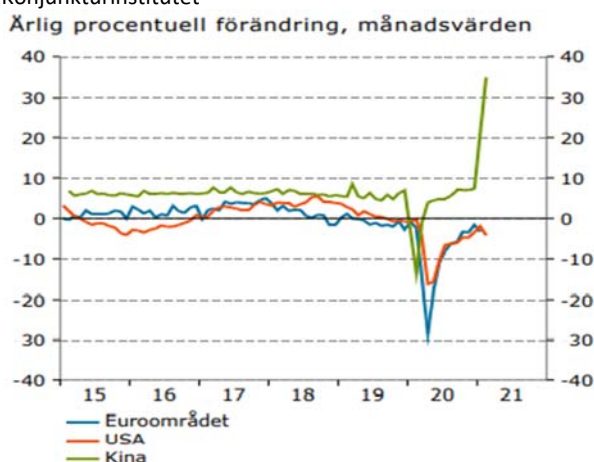
OMVÄRLD

Coronapandemin har orsakat stort mänskligt lidande och medfört mycket allvarliga ekonomiska konsekvenser för hela världen. Smittspridningen fortgår i vissa delar av världen men många har nu tillgång till pålitligt vaccin, vilket ger en ljusare syn på utvecklingen. Prognoser om ekonomin präglas dock fortfarande av stor osäkerhet och prognosmakarna benämner framtida antaganden som scenarier.

Internationell konjunktur

Konjunkturinstitutet anger, i sin beskrivning av konjunkturläget från mars 2021, att återhämtningen i världsekonomin gick långsamt under pandemins andra våg i slutet av 2020 och inledningen av 2021. De omfattande vaccinationsprogram som är i gång bidrar till att återhämtningen fortsätter framöver och tillväxten blir hög i år och nästa år.

Diagram: Industriproduktion i valda länder och regioner
(Konjunkturinstitutet)

Stora finanspolitiska stödpaket och fortsatta penningpolitiska stimulanser stärker den globala efterfrågan. Industriproduktionen går fortsatt bra och under andra halvåret av 2021 tar tjänstesektorn över som draglok. Den höga tillväxten i Sveriges exportländer medför att den svenska exportmarknaden växer snabbt 2021.

Svensk ekonomi

BNP föll dramatiskt under våren 2020 till följd av pandemin. BNP ökar i år med knappt 4 procent och tillväxten något mindre 2022. Resursutnyttjandet i ekonomin som helhet, mätt som BNP-gapet, blir i det närmaste balanserat mot slutet av nästa år. Detta bidrar till att löner och priser stiger snabbare under scenarioåren 2023–2025 och att

BNP-tillväxten då dämpas till mer normala nivåer. Dämpade löneökningar bidrar till att inflationen förblir lägre än 2 procent i år och nästa år, trots uppgången i råvarupriserna och högre inflation i omvärlden. Inflationen väntas stiga till något över 2 procent 2023 för att sedan falla tillbaka till 2 procent.

Sysselsättningen vände uppåt i slutet av 2020. Arbetskraften fortsätter att öka något i år och nästa år. Sysselsättningen väntas stiga snabbare än arbetskraften vilket innebär att arbetslösheten faller tillbaka från och med andra kvartalet 2021.

Diagram: Sysselsatt och arbetade timmar

Arbetslösheten kommer i slutet av prognosperioden inte att fullt ut nå ner till de knappa 7 procent den låg på innan covid-19-pandemin. Det beror delvis på att andelen arbetslösa med lägre chans att få arbete bedöms stiga framöver enligt konjunkturinstitutet.

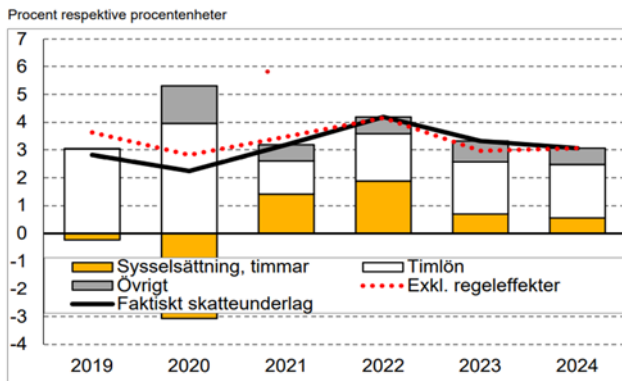
Kommunsektorns ekonomi

Coronapandemin fortsätter att påverka de kommunala verksamheterna även om smittspridningen i äldreomsorgen minskat efter vaccinationer av både personal och äldre. Trycket på socialtjänsten och ekonomiskt bistånd kvarstår. 2020 bidrog staten med åtgärder för att minska ekonomiska effekter för bland annat kommunerna. En del av dessa åtgärder fortsätter under 2021.

SKR:s skatteunderlagsprognoser vilar på ett scenario där Sverige går mot normalkonjunktur 2024. Prognosen för 2021 pekar mot stark återhämtning, och även 2022 räknas med hög tillväxt, såväl för BNP som för sysselsättningen. Den djupa kon-

junktursvackan 2020 förväntas även försvaga arbetsmarknaden efter krisen. Andelen arbetslösa antas 2024 ligga högre än de nivåer som gällde före pandemin.

Diagram: Skatteunderlagstillväxt och bidrag från vissa komponenter (SKR)

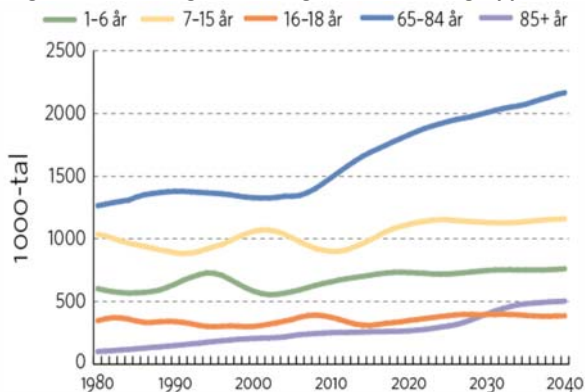

Källa: Skatteverket, SKR.

SKR:s prognos för 2020 visar den lägsta skatteunderlagstillväxten på 10 år till följd av pandemin. Under 2021 ökar antalet arbetade timmar och därmed även skatteintäkterna tack vare minskad smittspridning då en stor andel av befolkningen är vaccinerade. 2022 tilltar skatteunderlagstillväxten ytterligare för att 2023 och 2024 åter falla tillbaka till väsentligt lägre ökningstal. Då beräknas arbetsmarknaden nå konjunkturell balans. I prognosen har Sveriges befolkningstillväxt reviderats ned enligt SCB:s nya befolkningsprognos. Det innebär att statsbidragen justeras ned för kommunerna.

Ett högt demografiskt tryck ställer krav på en fortsatt hög investeringsnivå i de kommunala verksamheterna. Även inom vatten och avloppsnät (VA) och bostäder är investeringsbehoven stora. Dessutom finns ett stort underhållsbehov på befintliga fastigheter. Framtida driftkostnader som blir följderna av gjorda investeringar är ett stort åtagande.

Diagram: Befolkningsförändringar i olika åldersgrupper (SKR)

Invånare i samtliga åldersgrupper ser ut att öka framöver men ökningen är inte jämn i alla åldrar och befolkningen ökar mest i de äldre åldersgrupperna. Det innebär att färre invånare i arbetsför ålder ska finansiera de ungas och de äldres behov.

Problemet att klara välfärden kvarstår även efter pandemin. Hittills har utmaningarna i kommunsektorns ekonomi delvis kunnat hanteras genom intäktsökningar från främst skatte- och markförsäljning. Kostnaderna ökar nu mer än intäkterna. För att möta de ökade behoven och förbättra kvalitén på all verksamhet kommer det att behövas omfattande åtgärder som effektiviseringar, besparingar och skattehöjningar.

Diagram: Så klarar vi välfärden (SKR)

God ekonomisk hushållning och ekonomi i balans innebär att kommunen måste upprätta en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Det krävs även reserver för att kunna möta oförutsedda kostnadsökningar, minskade intäkter och behov av ytterligare investeringar. Med god ekonomisk hushållning menas också att dagens medborgare finansierar sin egen kommunala välfärd och inte skjuter upp betalningar till kommande generationer.

BEFOLKNING

Under hösten 2020 har kommunstyrelseförvaltningen tagit fram en befolkningsprognos. Den grundar sig bland annat på en ökning av bostadsbyggandet i kommunen, vilket förväntas leda till

omflyttningar och inflyttningar, vilket i sin tur förväntas leda till ett växande invånarantal. Prognosen sträcker sig över tio år. Flera tabeller för olika behov är framtagna.

Tabell: Befolkningsförändringar i olika åldersintervall

Ålder	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Förändring
0-5	2 734	2 748	2 780	2 844	2 902	2 931	2 982	3 012	3 050	3 090	3 112	14%
6-12	3 423	3 440	3 465	3 471	3 503	3 545	3 592	3 639	3 661	3 693	3 728	9%
13-15	1 429	1 486	1 526	1 568	1 608	1 637	1 604	1 582	1 588	1 625	1 624	14%
16-18	1 386	1 395	1 436	1 472	1 540	1 574	1 605	1 634	1 655	1 624	1 599	15%
19-29	4 972	4 872	4 878	4 944	5 082	5 124	5 139	5 182	5 211	5 236	5 212	5%
30-39	4 562	4 670	4 808	4 998	5 164	5 270	5 334	5 353	5 386	5 387	5 351	17%
40-49	4 567	4 531	4 508	4 472	4 516	4 566	4 614	4 710	4 758	4 874	4 996	9%
50-59	5 232	5 211	5 260	5 296	5 251	5 198	5 111	4 995	4 919	4 866	4 815	-8%
60-69	4 609	4 628	4 611	4 643	4 724	4 795	4 892	5 007	5 039	5 088	5 094	11%
70-79	4 244	4 263	4 292	4 283	4 280	4 254	4 195	4 165	4 197	4 171	4 197	-1%
80-89	2 005	2 086	2 114	2 190	2 285	2 379	2 495	2 570	2 646	2 732	2 752	37%
90-w	428	409	412	416	423	429	435	443	458	459	482	13%
Summa	39 151	39 564	39 673	40 284	40 861	41 146	41 378	41 609	41 841	42 072	42 304	9%

Sammanfattning befolkning

- Antalet invånare beräknas öka varje år och sammanlagt är ökningen 3 369 personer från 2019 till 2029 eller knappt 1 procent per år. Det motsvarar de senaste årens ökningstakt. De flesta åldersgrupperna ökar.
- Antalet barn och ungdomar i grupperna 0 - 15 år ökar med i genomsnitt 88 personer per år. Detta är kopplat till att prognosen är baserad på ett ökat bostadsbyggande av småhusområden under perioden.
- Stora ökningar sker i de äldre åldersgrupperna. De äldsta, grupperna över 80 år, ökar kraftigt med 801 personer fram till år 2029.

BUDGETFÖRUTSÄTTNINGAR

I 2020 års bokslut redovisas en förbättring av eget kapital med 161 mnkr, vilket är 129 mnkr bättre än budget.

I 2021 års mål- och resursplan är resultatet budgeterat till +43 mnkr. För att uppnå 2-procentmålet ska resultatet vara minst 53 mnkr.

Kommunstyrelsens budgetanvisningar

Kommunstyrelsen beslutade 2021-02-24 om ramar och anvisningar avseende budgetarbetet för år 2022. Budgetramarna byggde bl.a. på följande förutsättningar:

- Skatteintäkternas uppräknig mellan åren baserade sig på prognos från SKR, 2020-12-15.
- 1,5 procent inflationskompensation utgick till nämnderna.
- Löneutvecklingen beräknades till 90 mnkr för åren 2021 och 2022.
- Personalomkostnadspålägget är oförändrat 40,15 procent.
- Årets pensionskostnader beräknades utifrån
- den s.k. blandmodellen baserat på prognos från kommunens pensionsförvaltare.
- Internräntan är oförändrad 1 procent.
- Som en konsekvens av införandet av komponentredovisning i budget 2019 ökar samhällsbyggnadsnämndens kapitalkostnader för fastighetsunderhåll. De förhållande nämnderna kompenseras därför med sammanlagt 800 tkr för höjda hyror från och med budget 2022. Även kostnaden för underhåll av gator ökar och samhällsbyggnadsnämnden kompenseras för höjningen med 200 tkr.

En mer detaljerad beskrivning av nämndernas tillskott i ramsättningen finns på sidan 10 och framåt.

Anslagsbindningsnivåer

För 2022 gäller motsvarande anslagsbindningsnivåer som 2021. Som tidigare ska barn- och utbildningsnämnden särredovisa kostnader för förskola, grundskola och särskola i samband med budget, uppföljningar och bokslut. Kultur- och fritidsnämnden ska särredovisa kostnader för nämnd, kultur och bibliotek respektive fritid respektive musik i samband med budget, uppföljningar och bokslut.

Anvisningar inför budgetarbetet

I samband med kommunstyrelsens beslut om ramar gavs ett antal anvisningar:

- Nämnderna fick i uppdrag att presentera budgetförslagen inom ram med beskrivning av åtgärder och konsekvenser.
- Mot bakgrund av den höga investeringsnivån uppmanades nämnderna att i anslutning till arbetet med mål- och resursplan ifrågasätta och om möjligt minska redan planerade investeringsnivåer, samt visa stor återhållsamhet med nya investeringsprojekt.
- Nämnderna fick i uppdrag att beskriva konsekvenserna som investeringarna får på driftbudgeten och hur de ryms inom befintlig budgetram.
- Förhållande nämnd ansvarar för att ta upp förslag om fastighetsinvesteringar. De lämnas till samhällsbyggnadsnämnden. Investeringar i fastigheter, anläggningar och mark ska preciseras ytterligare i tiden, d.v.s. vilken månad under året investeringen beräknas påbörjas och vilken månad den avslutas. Detta gäller investeringsobjekt över 1 mnkr, men det gäller inte inventarier.

Övriga direktiv

- Nämnderna anvisas att budgetera intäkter och kostnader. Verksamhet som finansieras av kalkylerade statsbidrag budgeteras på både intäktssidan och kostnadssidan.
- Nämnderna ansvarar för att finansiera driftkostnadskonsekvenser av sina investeringar.
- Respektive nämnd ansvarar för att bevaka vilka specialdestinerade statsbidrag som finns att söka.
- Prisjusteringar för interna tjänster kan ske inom ramen för eventuell inflationskompensation enligt budgetförutsättningarna. Helt intäktsfinansierad verksamhet kan även justera priserna för den budgetkompensation som köpande nämnder får vid förändrat personalomkostnadspålägg, löneökning till följd av lönerevision och justerad internränta. Vid prissättning av nya tjänster ska skriftliga avtal upprättas mellan säljare och köpare.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT OM DRIFTBUDGETRAMAR

- avstämning mot nämndernas förslag

Vänersborgs kommuns budgetprocess

Vänersborgs kommun har en tidig budgetprocess, vilket innebär att diskussioner om mål och resurser förs under januari till maj och kommunfullmäktige fastställer mål- och resursplanen i juni inför kommande år. En tidig process gör det möjligt för nämnderna att anpassa sin verksamhet efter beslutade mål och resurser.

Visionen antogs av kommunfullmäktige 2013. Kommunfullmäktige fastställde kommunens inriktningsmål och reviderade regler för mål- och resultatstyrningen i oktober 2019. Inriktningsmålen är kommunfullmäktiges övergripande viljeinriktning. Nämnderna föreslår förväntade resultat som är kopplade till de av kommunfullmäktige fastställda inriktningsmålen. Kommunfullmäktige fastställer nämndernas förslag till förväntade resultat i samband med beslutet om mål- och resursplanen.

Arbetet med MRP 2022

Kommunstyrelsens budgetberedning består av de ordinarie ledamöterna i kommunstyrelsens arbetsutskott. Dessutom har gruppledarna i partierna L, Mbp, MP, SD och V varsin insynsplats. Budgetberedningen inledde sitt arbete i april 2021. Arbetet har baserat sig på kommunstyrelsens budgetanvisningar och nämndernas budgetförslag. Ekonomikontoret har sammanställt nya prognoser från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) över skatte- och statsbidragsintäkter, samt uppdaterat bedömningar över löneutveckling och pensionskostnader.

Budgetberedningen hade presidieöverläggningar med nämnderna under våren 2021 om deras budgetförslag för 2022-2024. Även nämndernas arbete med mål, verksamhets- och ramanpassning under 2021 följdes upp. Kommunfullmäktige fastställde mål- och resursplan 2022-2024 i juni 2021.

Kommunfullmäktiges beslut om nämndernas driftbudgetramar för år 2022:

KOMMUNÖVERGRIPANDE

De aviserade riktade statsbidragen av generell karaktär avseende skola och äldreomsorg hanteras via särskilda beslut. De ingår därför inte i mål- och resursplan 2022-2024.

Nedan beskrivs justeringar av nämndernas budgetramar i samband med **anvisningarna** enligt kommunstyrelsens beslut i februari 2021. Vidare redogörs för **nämndernas förslag** till mål- och resursplan. Slutligen redovisas **kommunfullmäktiges beslut** till mål- och resursplan 2022.

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes barn- och utbildningsnämndens budgetram 2022 till 850 541 tkr. Jämfört med budget 2021 gjordes följande justeringar: Inflationkompensationen ökade ramen med 3 828 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 544 tkr. Nämnden tillfördes 6 900 tkr till följd av ökad hyreskostnad för Öxnered skola.

Barn- och utbildningsnämndens förslag:

Barn- och utbildningsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Förvaltningen redovisar en obalans om 3 600 tkr. Det avser fler elever i grundsärskolan. En elev i grundsärskolan kostar ca 400 tkr mer än en grundskoleelev. För att finansiera den ökade kostnaden kommer nämnden att omfördela budget från övriga verksamheter.

Om det faktiska elevantalet överstiger det prognostiserade antalet behövs ytterligare budget för att bibehålla nuvarande kvalitet. Behovet av särskilt stöd till barn och elever har ökat. Nämnden kommer att söka medel ur kommunstyrelsens förfogandenslag för dessa behov. Förvaltningen tar också upp problem med ökade kostnader för att få fler elever behöriga till gymnasieskolan. Ökade kostnader för köpta måltider kommer att mötas med omfördelning av budget från fritidshemmen, då antalet barn minskat där.

Statsbidragen från Migrationsverket fortsätter att minska under 2022 med ytterligare 2 900 tkr. Behovet av språkligt stöd till dessa elever minskar inte i samma omfattning som bidraget minskar. Tidigare riktade statsbidrag kommer eventuellt i framtiden att ingå i kommunens generella statsbidrag. När det sker förutsätter barn- och utbildningsnämnden att nämndens budgettram kompenseras för detta.

Kommunfullmäktiges beslut:

Barn- och utbildningsnämnden tillförs 2 300 tkr, för att finansiera ökade måltidskostnader, som följer av investeringar i Framtida kök. Kommunfullmäktige beslutar att upphäva beslutet i mål- och resursplan 2019-2021, om att samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för att finansiera eventuella fördyrningar som Framtida kök medför, inom oförändrad prisnivå.

Barn- och utbildningsnämnden har möjlighet att ansöka om medel, högst 2 000 tkr tillfälligt under 2022, ur kommunstyrelsens förfogandeanslag om elevantalet inom grundsärskolan ökar i nivå med nämndens prognoser.

Kommunfullmäktige fastställer barn- och utbildningsnämndens budgettram 2022 till 852 841 tkr.

BYGGNADSNÄMNDEN

Anvisad budgettram

I anvisningarna fastställdes byggnadsnämndens budgettram 2022 till 17 502 tkr. Inflationsuppräkningsramen minskade ramen med 91 tkr.

Byggnadsnämndens föreslag:

Byggnadsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Förvaltningen redovisar behov av 2 400 tkr utöver ram varav 1 600 tkr i ramökning och 600 tkr i tillfälligt anslag under 2022. Förvaltningen anger åtgärder med konsekvenser för motsvarande summa.

Miljö- och byggförvaltningen har behov av en utvecklingsledare/verksamhetsutvecklare vilket innebär en kostnad för byggnadsförvaltningen om 200 tkr. För finansiering av GIS-verksamheten behövs ytterligare 1 200 tkr. Till digitalisering av gamla detaljplaner behövs tillfälligt 600 tkr.

Kommunfullmäktige fastställer byggnadsnämndens budgettram 2022 till 17 502 tkr.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Anvisad budgettram

I anvisningarna fastställdes kommunfullmäktiges budgettram 2022 till 2 434 tkr. Inflationsuppräkningsramen tillförde ramen 11 tkr.

Kommunfullmäktiges budgettram fastställs till 2 434 tkr i budget 2022.

KOMMUNSTYRELSEN

Anvisad budgettram

I anvisningarna fastställdes kommunstyrelsens budgettram 2022 till 418 493 tkr. Jämfört med budget 2021 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 5 121 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 72 tkr. Till IT-säkerhet/IT-informations säkerhet utökades ramen med 5 500 tkr.

Förfogandeanslaget minskades med 3 400 tkr, vilket tillfördes det budgeterade resultatet för att uppfylla det finansiella 2-procentmålet. Från förfogandeanslaget omfördelades 1 000 tkr till valnämnden tillfälligt under 2022 eftersom det är ett valår. 800 tkr avsattes i förfogandeanslaget till ökade hyreskostnader för det nya boendet som planeras på Elgårde.

I enlighet med tidigare beslut, öronmärktes 3 000 tkr av kommunstyrelsens förfogandeanslag, till socialt förebyggande och trygghetsskapande insatser, kopplade till kommunens inriktningsmål, målen om jämställda och jämlika förutsättningar samt fullföljda studier. Även 3 000 tkr med koppling till inriktningsmålet om att barn och unga uppnår bättre skolresultat kvarstår. I övrigt avsattes av förfogandeanslaget 251 tkr till remöblera-verksamhet (avser hyra år 2022), 150 tkr i verksamhetsbidrag till funktionsrätt, 125 tkr till drift av isbana i centrala Vänersborg och 50 tkr till Leva-projektet.

Kommunfullmäktiges beslut:

Kommunstyrelsen tillförs 500 tkr, i tillfälligt anslag under 2022, till åtgärder för att minska sjukfrånvaron. Från kommunstyrelsens förfogandeanslag omfördelas 500 tkr till evenemangsverksamhet.

Till grundsärskolan avsätts 2 000 tkr i förfogandeanslaget tillfälligt under 2022. Barn- och utbildningsnämnden har möjlighet att ansöka om dessa medel om elevantalet inom grundsärskolan ökar i nivå med nämndens prognoser.

Kommunstyrelsens beslut i anvisningarna, om att avsätta 800 tkr i förfogandeanslaget till ökade hyreskostnader för det nya boendet som planeras på Elgärde, upphävs då det boendet inte är aktuellt längre.

Kommunfullmäktige fastställer kommunstyrelsens budgetram 2022 till 418 993 tkr.

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes kultur- och fritidsnämndens budgetram 2022 till 114 315 tkr. Jämfört med budget 2021 har följande justeringar gjorts: Inflationkompensationen ökade ramen med 856 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 160 tkr. Ramen tillfördes 1 200 tkr för ökad hyra för biblioteket.

Kultur- och fritidsnämndens förslag:

Kultur- och fritidsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Behoven är större och förvaltningen beskriver åtgärder motsvarande 1 920 tkr. Nämnden beslutar om åtgärder, dels utredning av anläggningar inom fritid och dels utredning av Musikakademin. Båda utredningarna syftar till att genomlysna och analysera verksamheterna med fokus på effektiviseringar.

Förvaltningen beskriver svårigheter att rymma kommande hyreshöjningar till följd av de fastighetsinvesteringar som beräknas bli klara under 2021 och 2022 (Gymnasiehallen, Folkets hus/teatern, aktivering av gamla investeringar). Till Framtidens bibliotek behövs investeringar i nya inventarier. Sammanlagt beräknas kostnaden för dessa investeringar till 1 260 tkr.

För bibehållen måluppfyllelse behöver budgeten utökas med 660 tkr för lokalvård i Framtidens bibliotek, lokalhyra för Torpa fritidsgård och kommunhuset.

Kommunfullmäktiges beslut:

Kultur- och fritidsnämnden tillförs 1 260 tkr för ökade hyreskostnader och kapitalkostnader (gymnasiehallen, tillgänglighetsanpassning av teatern, aktivering av gamla investeringar och inventarier Framtidens bibliotek).

Ytterligare 660 tkr tillförs nämnden för lokalvård i Framtidens bibliotek, hyra av Torpa fritidsgård och hyra i kommunhuset.

För bibehållen måluppfyllelse inom fritidsverksamheten utökas ramen med 1 080 tkr.

Kommunfullmäktige fastställer kultur- och fritidsnämndens budgetram 2022 till 117 315 tkr.

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetram 2022 till 9 075 tkr. Jämfört med budget 2021 gjordes följande justeringar: Inflationjusteringen minskade ramen med 29 tkr. Nämndens tillfälliga anslag under 2021, om 500 tkr för att komma ikapp med fakturerad, men ännu ej utförd tillsyn och kontroll, togs bort.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag:

Miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Nämndens åtgärdsförslag med konsekvensbeskrivning omfattar sammanlagt 1 450 tkr.

Nämnden föreslår indexjustering av timtaxan, från 1 januari 2022, i särskilt ärende.

Kommunfullmäktiges beslut:

Miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetram utökas med 650 tkr varav 600 tkr till åtgärder för ökad tillsyn av förorenad mark och 50 tkr till utökad naturvårdsverksamhet.

Kommunfullmäktige fastställer miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetram 2022 till 9 725 tkr.

REVISIONEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes revisionens budgetram 2022 till 1 303 tkr. Inflationkompensationen ökade ramen med 12 tkr.

Kommunfullmäktiges beslut:

Revisionens budgetram utökas med 197 tkr, utifrån beredning och förslag från kommunfullmäktiges presidium.

Kommunfullmäktige fastställer revisionens budgetram 2022 till 1 500 tkr.

SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes samhällsbyggnadsnämndens budgetram 2022 till 78 814 tkr. Jämfört med budget 2021 gjordes följande justeringar: Inflationkompensationen ökade ramen med 187 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 24 tkr. Gatuenheten tillfördes 200 tkr för utökad kapitalkostnad kopplad till komponentredovisningen.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag:

Samhällsbyggnadsnämnden begär 200 tkr i utökad budgetram av näringspolitiska skäl för cirkulationsplats vid Björkholmsgatan.

Nämnden föreslår att kommunfullmäktige upphäver beslutet i mål- och resursplan 2019-2021 om att eventuella fördyringar som Framtida kök medför ska samhällsbyggnadsnämnden finansiera inom oförändrad prisnivå. Investeringen har blivit dyrare på grund av tidsförskjutning och nya krav.

Nämnden beskriver problem kring årliga ökade ofinansierade driftkostnader till följd av investeringar i bl.a. nya bostadsområden (1,1 mnkr för 2022). Även kostnader för vinterväghållning ökar.

Nämnden föreslår, i särskilt ärende att VA-taxan höjs. Brukningsavgiften föreslås höjas med 8 procent (2021 höjdes taxan med 10 procent) och anläggningsavgiften med 5 procent (2021 höjdes taxan med 5 procent).

Kommunfullmäktiges beslut:

Samhällsbyggnadsnämndens budgetram utökas med 1 500 tkr. Det avser 200 tkr till kapitalkostnader för den nya cirkulationsplatsen på Björkholmsgatan, 1 100 tkr till kapitalkostnader för gator i nya bostadsområden och 200 tkr för vinterväghållning.

Kommunfullmäktige beslutar att upphäva beslutet i mål- och resursplan 2019-2021, om att samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för att finansiera ev. fördyringar som Framtida kök medför, inom oförändrad prisnivå. Barn- och utbildningsnämnden har tilldelats budget för att kunna finansiera prisökningen som följer efter investeringar i Framtida kök.

Kommunfullmäktige fastställer samhällsbyggnadsnämndens budgetram 2022 till 80 314 tkr.

SOCIALNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes socialnämndens budgetram 2022 till 1 025 883 tkr. Inflationkompensationen ökade ramen med 3 020 tkr. Det riktade statsbidraget till äldreomsorgen om 17 500 tkr kommer att förstärka socialnämndens budget när det är klarlagt hur bidraget ska rekvireras/utbetalas. I anslutning till budgetberedningens överläggning med socialnämndens presidium i april, uppmanades socialnämnden att presentera en åtgärdsplan, för hur driftkostnaden av det planerade boendet på Elgärde ska finansieras inom nämndens anvisade ram.

Socialnämndens förslag:

Socialnämndens budgetförslag ligger inom ram. Socialförvaltningen redovisar behov av 31 400 tkr utöver ram. Det avser 21 800 tkr till individ- och familjeomsorgen samt 9 600 tkr till personligt stöd och omsorg.

Socialnämnden beslutar, som åtgärd för att klara drift av nytt boende inom personligt stöd och omsorg, ge samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att inleda förstudie och lokalplanering gällande bengtligt boende.

För att klara kostnaderna för försörjningsstöd och Mini-Maria genomförs åtgärder om 21 800 tkr inom äldreomsorgen och individ- och familjeomsorgen. Mini-Maria är en mottagning för unga med missbruk och psykisk ohälsa som planeras att starta under 2022 där medfinansieringen för Vänersborgs kommun beräknas till cirka 500 tkr.

Kommunfullmäktiges beslut:

Socialnämnden får 16 000 tkr i tillfälligt anslag under 2022 för ökade kostnader för försörjningsstöd.

Kommunfullmäktige fastställer socialnämndens budgetram 2022 till 1 041 883 tkr.

VALNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes valnämndens budgetram 2022 till 1 666 tkr. Eftersom det är valår 2022 tillfördes valnämnden tillfälligt 1 000 tkr i budget 2022. Inflationkompensationen ökade ramen med 9 tkr.

Kommunfullmäktige fastställer valnämndens budgetram 2022 till 1 666 tkr.

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes överförmyndarnämndens budgetram 2022 till 5 406 tkr. Inflationskompensationen ökade ramen med 8 tkr.

Överförmyndarnämndens förslag:

Överförmyndarnämndens budgetförslag ligger inom ram. Förvaltningen beskriver osäkerheter

med kostnaderna för ställföreträdare och svårigheter att möta eventuella ökade kostnader med minskad personalstyrka.

Kommunfullmäktige fastställer överförmyndarnämndens budgetram 2022 till 5 406 tkr.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT OCH UPPDRAG OM INRIKTNINGSMÅL OCH FÖRVÄNTADE RESULTAT

Kommunfullmäktige beslutar (mot bakgrund av resultat 2020) om ökad ambitionsnivå för inriktningsmålet: *"Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska"*. Kommunfullmäktiges ambition är att sjukfrånvaron ska minska i hela organisationen till i nivå med riksnittet för kommunalt anställda.

Nämndspecifika förväntade resultat avseende sjukfrånvaro tas bort. Arbete och uppföljning avseende minskad sjukfrånvaro stäms av mot inriktningsmålet och samordnas av kommunstyrelsen för hela kommunen.

- Kommundirektören ges i uppdrag att samordna ett arbete i förvaltningarna med riktade strukturella insatser för verksamheter med högre sjukfrånvaro än riksnittet.

Inriktningsmålet: *"I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv"* har flera förväntade resultat som rör boendemiljö och byggnation. Kommunfullmäktige antog i början av 2021 ett nytt Bostadsförsörjningsprogram med höga ambitioner om tillväxt. För detta långsiktiga arbete behövs kraftsamling.

- Kommundirektören ges i uppdrag att formera kompetens och arbetssätt, som inkluderar till exempel GIS, samt ta fram ett organisationsförslag som stödjer den strategiska samhällsbyggnadsprocessen utifrån ett visions- och målstyrt perspektiv.

Samtliga sex inriktningsmål som är antagna av kommunfullmäktige ska leda mot vår vision *"Attraktiv och hållbar i alla delar, hela livet"*. Visionens innebörd är också att bevara värden och utveckla varsamt så att vi inte står i skuld till kommande generationer.

- Kommundirektören ges i uppdrag att samordna ett förvaltningsövergripande arbete, för att ta fram ett styrdokument som innehåller strategier och prioriteringar för naturvård och friluftsliv, som underlag för fysisk planering.

Inriktningsmålet: *"Vänersborgs kommun har en god service och en hög effektivitet"* riktar sig till nämndernas kärnverksamheter och avser ambitionsnivån på kvalitet i förhållande till resurser.

Kommunfullmäktige beslutar att revidera kultur och fritidsnämndens förväntade resultat enligt följande:

"Nettokostnaden för musikskolan ska överstiga riksnittet" och *"Andel elever i musikskolan ska överstiga riksnittet"* ersätts med;
"Andelen elever i musik- och kulturskola ska överstiga riksnittet med bibehållen nettokostnad för musik- och kulturskola".

Förväntade resultat i övrigt fastställs i enlighet med upprättade förslag från kommunstyrelsen och nämnderna.

FINANSIELL ANALYS 2022-2024

Utgångspunkter

Den finansiella analysen utgår från följande fyra aspekter som är viktiga att beakta ur ett finansiellt perspektiv:

Resultat: Vilken balans har kommunen haft mellan kostnader och intäkter under året och över tiden? Finns det varningssignaler? Hur utvecklas investeringarna?

Kapacitet: Vilken finansiell motståndskraft har kommunen på lång sikt?

Risk: Finns det några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet? Hur är kommunen exponerad finansiellt?

Kontroll: Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen? Hur väl följs upprättade planer? En god följsamhet mot budget är ett uttryck för god ekonomisk hushållning.

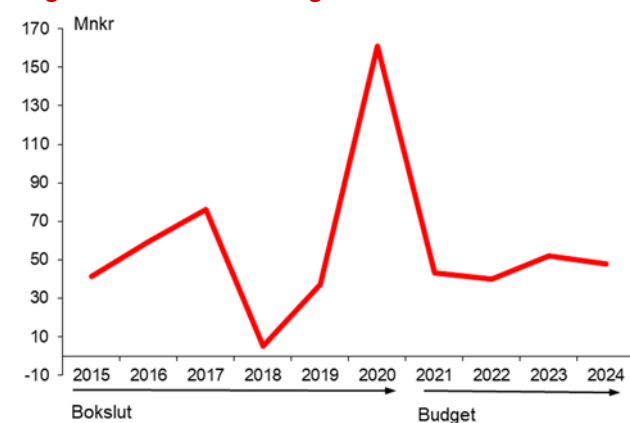
Syftet med analysen är att försöka identifiera eventuella finansiella problem och att klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning.

1. Resultat och kapacitet

1.1 Årets resultat

Budgeterat resultat, med tidigare redovisade justeringar av nämndernas budgettramar, uppgår till 40 mnkr i budgeten 2022. Åren 2023 och 2024 är resultaten budgeterade till 52 mnkr respektive 48 mnkr.

Diagram: Resultatutveckling 2015-2024

Resultatutvecklingen var positiv under perioden 2015-2020 med ett rekordstort resultat om

161 mnkr år 2020. Åren 2021-2024 budgeteras positiva resultat.

Finansiellt mål:

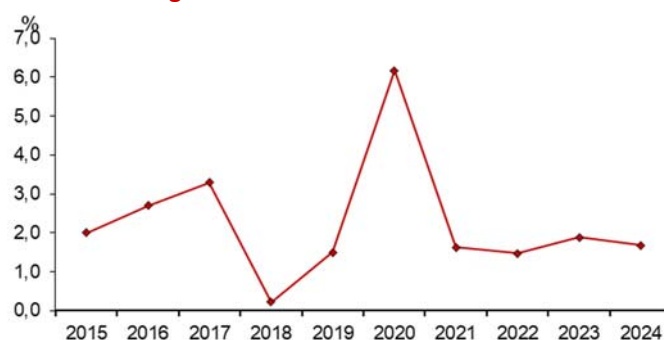
Årets resultat bör uppgå till minst 2 procent av skatter och generella statsbidrag.

Målavstämning:

Resultatmålet uppnås inte. Det budgeterade resultatet år 2022 motsvarar 1,5 procent

2 procent av skatter och generella statsbidrag motsvarar ca 54 mnkr. I bokslut 2020 motsvarade resultatet om 161 mnkr drygt 6 procent av skatter och generella statsbidrag. Från och med 2019 har resultatmålet höjts från 1 procent till 2 procent efter införande av komponentredovisning i budget.

Diagram: Årets resultat; andel av skatter och generella statsbidrag 2015-2024

1.2 Balanskravet

Enligt kommunallagen ställs det krav på att kommunerna redovisar ekonomisk balans. Det innebär bl.a. att årsbudgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Balanskravet uppnås samtliga åren.

1.3 Skatte- och nettokostnadsutveckling

En förutsättning för en långsiktig hållbar ekonomi är att nettokostnaderna inte ökar snabbare än intäkterna kommunen får genom skatter och generella statsbidrag.

Utveckling av	2022	2023	2024
-skatter och statsbidrag	3,2%	1,9%	2,5%
-nettokostnader	3,4%	1,4%	2,5%

Prognosen för utvecklingen av skatteintäkterna följer SKR:s prognos.

År 2022 överstiger nettokostnaderna skatter och statsbidrag. Det innebär att kommunens ekonomi inte är långsiktigt hållbar. Utvecklingen av verksamhetens nettokostnader är lägre 2023 och lika med skatter och statsbidrag 2024.

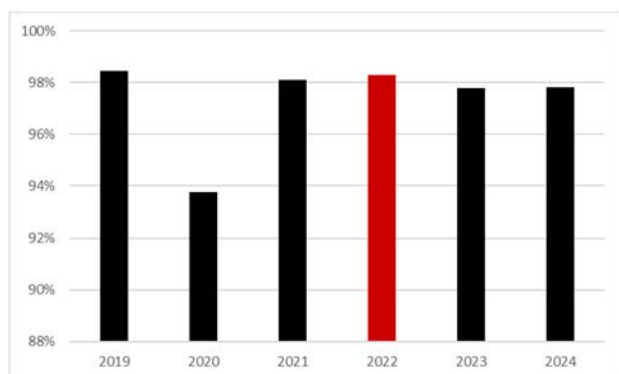
De finansiella kostnaderna ökar till följd av en hög investeringsnivå och kräver allt större andel av skatter och generella statsbidrag.

1.4 Verksamhetens nettodriftkostnader

Verksamhetens driftbudgetramar baserar sig på kommunstyrelsens budgetanvisningar och den budgetberedning som genomförts under 2021. Personalkostnaderna är budgeterade i 2020 års lönenivå, då lönerrevisionen inte var klar när budgeten beslutades. Inför 2022 har 97 mnkr avsatts centralt för att täcka ökade kostnader avseende 2021 och 2022 års löneavtal.

Nettokostnader, som andel av skatter och generella statsbidrag, är ett mått som visar hur stor andel av kommunens intäkter som förbrukas av löpande driftverksamhet.

Diagram: Nettokostnader i procent av skatt och generella statsbidrag 2019-2024

Under 2022-2024 uppgår nettokostnaderna till 98 procent av skatter och generella statsbidrag. Skillnaden upp till 100 procent är det utrymme som kan användas till att finansiera räntor (en post som ökar kraftigt under planperioden), amorteringar och för att direktfinansiera investeringar. Det utrymmet är alltså mycket lågt under planperioden.

1.5 Skatteintäkter och utdebiteringar

Det nuvarande skatteutbetalningssystemet innebär att skatteintäkterna kommer att utbetalas i verksamhetsårets pris- och lönenivå. Utbetalning av kommunalskatt och utjämningsbidrag grundas på det senast kända taxeringsutfallet, d.v.s. för 2019, och räknas sedan upp med tre års uppräkningsfaktorer till 2022 års nivå. Kommunalskattemedel som fås är därmed preliminära.

Utbetalning, alternativt återbetalning, av mellanskillnaden mellan den preliminära beräkningen och respektive avräkningstillfälle av kommunalskatt och utjämningsbidrag sker i januari, t.ex. 2021 för inkomståret 2019.

Beräkningen av skatteintäkter baserar sig på prognos från SKR, 2021-04-29. Utdebiteringen är oförändrad, 22:21 kronor, per skattekrona. Prognosen justeras ned med en negativ slutavräkning om - 250 kronor per invånare för 2022-2024.

Tabell: Budget skatter och generella statsbidrag

Budget skatter & gen statsbidrag	2022	2023	2024
Skatteintäkter			
Skatteunderlag 2019 Mnkr	8 027		
Prognos uppräkningsfaktor 2020	2,24%		
Prognos uppräkningsfaktor 2021	3,19%		
Prognos uppräkningsfaktor 2022-2024	4,19%	3,32%	3,07%
S:a uppräknat skatteunderlag, Mnkr	8 824	9 117	9 397
Utdebitering	22,21%	22,21%	22,21%
S:a skatteinkomst före utjämning, Mnkr	1 959,8	2 024,9	2 087,0
Kommunalekonomisk utjämning			
Inkomstutjämning, Mnkr	465	481	494
Kostnadsutjämning, Mnkr	67	67	69
Regleringsbidrag/avgift, Mnkr	92	64	54
Strukturbidrag	0	0	0
S:a generella statsbidrag, Mnkr	625	611	617
LSS-utjämning	58	58	58
Fastighetsavgiften	87	87	87
Slutavräkning -250 kr per invånare	-10	-10	-10
S:a skatter & bidrag, Mnkr	2 719	2 771	2 839

1.6 Investeringar

Investeringsbudgeten omfattar 3 år, 2022-2024, och innehåller sammanlagt 1 202 mnkr. Det första året planeras investeringar för 513 mnkr. I den reviderade investeringsbudgeten för 2021 finns 775 mnkr avsatt till investeringar. Under 2020 investerades det för 342 mnkr.

I Västra Götaland och Hallands kommuner är snittet för en kommuns investeringsnivå 12 procent av

nettokostnaderna i 2019 års bokslut. För Vänersborgs kommun kan det beräknas till cirka 321 mnkr.

Då resultatnivån 2022 är budgeterad till 40 mnkr kan skattefinansieringsnivån (summan av avskrivningar och årets resultat) beräknas till 151 mnkr. Under planperiodens första år 2022 uppgår investeringsvolymen till 513 mnkr, vilket överstiger skattefinansieringsnivån med 362 mnkr. Det kan jämföras med de senaste årens bokslut, 2020 och 2019, då kommunen investerade för 342 mnkr respektive 245 mnkr. År 2023 planerar kommunen att investera för 363 mnkr och 2024 för 326 mnkr, vilket också är mycket höga nivåer.

Vänersborgs kommun måste ta nya lån för att finansiera investeringsvolymen. I 2022 års finansieringsbudget planerar kommunen att låna 300 mnkr. Resten finansieras av resultatet och av avskrivningar samt genom en minskning av rörelsekapitalet. Planerade investeringar 2023 och 2024 beräknas inte heller kunna hanteras inom ramen för skattefinansieringsnivån. I planen för 2024 uppgår kommunens långfristiga lån till 1 515 mnkr. Tidsmässiga förskjutningar av investeringar kan förändra bilden mellan enskilda år i planen. Investeringsnivåerna i planen utgör totalram för kommande års investeringsbudgetar.

Sammanfattning av investeringsbudgeten

Sammanfattning, mnkr	2022	2023	2024	S:a
Totalt kommunen	513	363	326	1 202
Fördelning per nämnd:				
Barn- och utbildningsnämnden	8	6	14	28
Byggnadsnämnden	1	1	1	2
Kommunstyrelsen	3	6	2	11
Kultur- och fritidsnämnden	3	1	1	5
Samhällsbyggnadsnämnden	489	340	299	1 129
varav fastighetsinvesteringar	177	169	177	522
varav exploatering	38	37	21	96
Socialnämnden	9	9	9	28

Fastighetsinvesteringar

Investeringsbudgeten för 2022-2024 innehåller fastighetsinvesteringar för 522 mnkr, varav 386 mnkr till förskolor och skolor, 25 mnkr till ny möteslokal för kommunfullmäktige och 12 mnkr till idrottsanläggningar. Det blir ett snitt på 172 mnkr per år. Det kan jämföras med boksluten 2020 och 2019 då kommunen investerade 192 mnkr respektive 144 mnkr i fastigheter.

VA-investeringar

VA-investeringar uppgår till totalt 325 mnkr under planperioden vilket är en mycket hög ambitionsnivå. Det kan jämföras med bokslut 2020 om 55 mnkr. VA-utbyggnaden utefter Vänerkusten fortsätter med Vänersnäs, med en investeringsvolym om 127 mnkr. För sanering enligt Blåplan (utbyte av gamla rör) budgeteras 54 mnkr. Dessutom kommer 115 mnkr att investeras i Holmängens avloppsreningsverk.

Exploateringsbudget

Även exploateringsbudgeten är väldigt omfattande, sammanlagt 96 mnkr under treårsperioden. Budgeten innehåller exploatering av bostadsområdet inom Öxnered/Skaven och Källeberg. På Skavenområdet planeras en ny väg och en personbilstunnel.

Finansiellt mål:

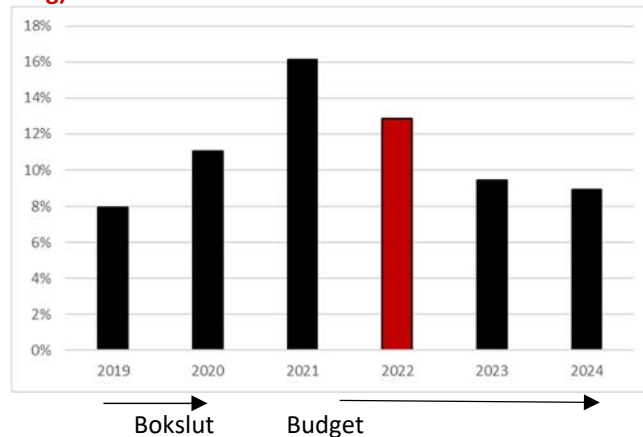
Årets investeringar (exkl VA/renhållning) ska maximalt motsvara 10 procent av skatter och generella statsbidrag.

Målavstämning:

Målet uppnås inte 2022 men åren 2023-2024.

I bokslut 2020 motsvarade investeringarna 11 procent av skatter och generella statsbidrag. I budget 2021 motsvarar investeringarna 16 procent för att sjunka till 13 procent i budget 2022. I planen för 2023 och 2024 sjunker värdet till 9 procent för respektive år.

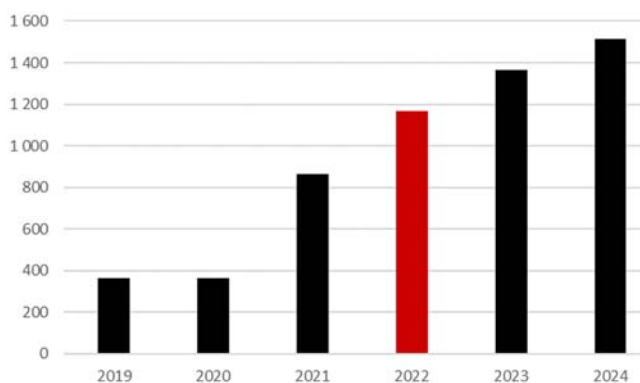
Diagram: Investeringsbudgetens andel av skatter och generella statsbidrag 2019-2024 (exkl. VA och renhållning)

I investeringsmålet anges den investeringsnivå som bedöms vara den högsta nivån för en hållbar ekonomisk utveckling, med hänsyn till de övriga finansiella målen, som ligger till grund för god ekonomisk hushållning. I kommunens mål exkluderas VA och renhållning. Om nyckeltalet är lägre än 10 procent har målet uppnåtts.

Den höga investeringsnivån, i kombination med för låga resultat, gör att nya lån behöver tas för att kunna finansiera de planerade investeringarna för åren 2022-2024.

Diagram: Låneutveckling 2019-2024

1.7 Soliditet

Soliditeten anger hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel.

Finansiellt mål:

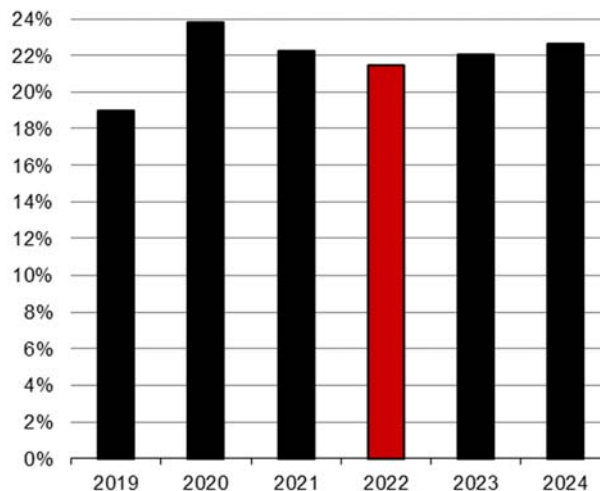
Soliditeten, inklusive kommunens hela pensionsåtagande, ska förbättras med 1 procent årligen.

Målavstämning:

Målet om förbättrad soliditet uppnås inte under 2022, men under 2023 och 2024.

I bokslut 2020 förbättrades soliditeten till 24 procent tack vare det starka resultatet. I budget 2022 sjunker soliditeten till 21 procent. Åren 2023 och 2024 förväntas soliditeten stiga något till 22 procent respektive 23 procent. Mycket höga investeringsnivåer i kombination med låga resultat leder till försämrad soliditet.

Diagram: Soliditet 2019-2024

2. Risk och kontroll

2.1 Likviditet

Med målet om en kassalikviditet på minst 50 procent menas att likvida medel tillsammans med kommunens checkkredit på 200 mnkr bör vara minst 50 procent av kortfristiga skulder.

Finansiellt mål:

Kassalikviditeten bör uppgå till minst 50 procent.

Målavstämning:

Målet uppnås under planperioden genom ökad upplåning.

Den höga investeringsnivån 2022-2024 kommer att sätta press på kommunens likviditet och förutsätter en omfattande nyupplåning för att en godtagbar betalningsberedskap ska kunna upprättas.

2.2 Skulder och förpliktelser

Kommunens låneskuld ökar under planperioden. I budgeten finns upptaget sammanlagt 650 mnkr i nya lån under 2022-2024. Det innebär att år 2024 har kommunen sammanlagt långfristiga lån om 1 515 mnkr.

2.3 Pensionskostnader

Pensionskostnaderna har redovisats efter den s.k. blandmodellen och innefattar förutom pensionskuldens ökning, även utbetalda pensioner.

Beräkningen av pensionskostnaderna baserar sig på prognos från kommunens pensionsförvaltare och inkluderar löneskatt om 24,26 procent. Under den kommande 20-årsperioden kommer kommunens pensionskostnader att öka kraftigt. Av kommunens totala pensionsåtagande på 971 mnkr i 2022 års budget är endast 243 mnkr avsatta som en skuld i balansräkningen.

SKR har beslutat att ändra livslängdsantagandet till högre livslängd, vilket påverkar pensionsskultsberäkningar för kommuner från och med 2021. Det innebär att kommunens pensionsprognos har reviderats upp.

Pensionsprognos 2022-2024 mnkr

	2022	2023	2024
Skuldförändring under året	11	3	11
Avgiftsbestämd ålderspension	81	82	85
Pensionsutbetalningar	68	67	67
S:a verksamhetskostnad	159	153	163
Finansiell skuldökning	5	6	7
S:a totalt	164	159	170

2.4 Känslighetsanalys

Budgeten för 2022-2024 bygger på några antaganden om utveckling av löner, priser och räntor. De största riskerna ligger i att konjunkturen sjunker och att utvecklingen på arbetsmarknaden blir sämre. Nedan görs en känslighetsanalys som visar hur olika faktorer påverkar kommunens ekonomi 2022.

Förändring mnkr	2022
Priser/löner 1 procent	35 mnkr
Räntor 1 procent	4 mnkr
Skatteintäkter 1 procent	19 mnkr
Utdebitering 10 öre	9 mnkr

DRIFTBUDGET PER NÄMND OCH ANSLAGSBINDNINGSNIVÅ

Budget per anslagsbindningsnivå, netto Tkr	Budget 2022	Budget 2021	Bokslut 2020
BYGGNADSNÄMNDEN	17 502	17 593	15 416
KOMMUNFULLMÄKTIGE	2 434	2 423	1 604
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND	117 315	112 099	112 251
MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN	9 725	9 604	8 025
REVISION	1 500	1 291	1 011
VALNÄMNDEN	1 666	657	90
ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN	5 406	5 398	4 689
Summa	155 547	149 065	143 086
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN			
Nämnd/administration	5 477	4 751	4 044
Förskola/grundskola/särskola	847 364	834 519	823 655
Summa	852 841	839 270	827 699
KOMMUNSTYRELSEN			
Styrelse	31 364	35 632	8 859
Kommunledning	109 375	102 357	99 750
Räddningstjänst/säkerhet	38 484	37 949	36 256
Gymnasieverksamhet	200 877	197 908	182 036
Vuxenutbildning	38 893	38 354	37 115
Summa	418 993	412 200	364 016
SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN			
Skattefinansierad verksamhet:			
Nämnd och adm/gator och vägar/park/tekniska	69 464	67 441	65 481
Fastighetsenhet	9 678	9 808	13 564
Kost-/serviceenheter	1 172	1 154	805
Summa skattefinansierad verksamhet	80 314	78 403	79 850
Taxefinansierad verksamhet:			
Renhållningsverk	0	0	146
VA-verk	0	0	3 843
Summa taxefinansierad verksamhet	0	0	3 989
Summa	80 314	78 403	83 839
SOCIALNÄMNDEN			
Nämnd/administration	45 181	44 742	42 515
Äldreomsorg	485 871	502 456	500 835
Individ- och familjeomsorg	201 222	166 510	174 276
Personligt stöd och omsorg	246 879	246 425	245 818
Arbete, sysselsättning och integration	62 730	62 730	45 472
Summa	1 041 883	1 022 863	1 008 916
SUMMA NÄMNDSVERKSAMHET	2 549 579	2 501 801	2 427 557

RESULTAT- KASSAFLÖDES- OCH BALANSBUDGET 2022-2024

<i>Resultatbudget, mnkr</i>	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024
Verksamhetens nettodriftskostnader	-2 189	-2 325	-2 402	-2 443	-2 499
Årets pensionskostnader	-149	-161	-159	-153	-163
Avskrivningar	-104	-98	-111	-114	-116
Verksamhetens nettokostnader	-2 442	-2 584	-2 672	-2 709	-2 778
Skatteintäkter	1 819	1 843	1 950	2 015	2 077
Generella statsbidrag och utjämning	786	791	769	756	763
Verksamhetens resultat	163	50	47	62	62
Finansiella intäkter	6	4	6	6	6
Fin. uppräknig av pensionsskuld	-4	-3	-5	-6	-7
Övriga finansiella kostnader	-4	-8	-8	-10	-13
S:a finansiella kostnader	-8	-11	-13	-16	-20
Resultat före extraordinära poster	161	43	40	52	48
Extraordinära poster	0	0	0	0	0
Årets resultat	161	43	40	52	48

<i>Kassaflödesbudget, mnkr</i>	Bokslut 2020	Justerad Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024
Den löpande verksamheten					
Årets resultat	161	43	40	52	48
Justering för av- och nedskrivningar	104	98	111	114	116
Justering för gjorda/iansråktaga avsättningar	25	-9	42	9	19
Realisationsvinster/förluster	-2				
Justering övriga likviditetspåverkande poster	-6				
Ökning/minskning förråd	1				
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	82				
Ökning/minskning kortfristiga skulder	90				
S:a medel från löpande verksamhet	454	131	193	175	183
Investeringsverksamheten					
Investering i materiella anl.tillg.	-338	-596	-513	-363	-326
Investering i finansiella anl.tillg.	-5		0	0	0
Försäljning av materiella anl.tillg.	5				
Försäljning av finansiella anl.tillg.	0				
Anläggnings- och investeringsbidrag	8				
S:a medel från investeringsverksamhet	-330	-596	-513	-363	-326
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån	0	500	300	200	150
Minskning av långfristiga fordringar	5				
S:a medel från finansieringsverksam.	5	500	300	200	150
Årets kassaflöde	129	36	-20	12	8

Balansbudget, mnkr	Bokslut 2020	Justerad Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024
Anläggningstillgångar	2 428	2 926	3 328	3 577	3 787
Omsättningstillgångar	401	437	417	430	437
S:a tillgångar	2 829	3 363	3 745	4 006	4 224
Ingående eget kapital	1 288	1 449	1 493	1 533	1 585
Årets resultat	161	43	40	52	48
S:a eget kapital	1 449	1 493	1 533	1 585	1 633
Avsättningar, pensioner	187	201	243	252	272
Övriga avsättningar	23	0	0	0	0
S:a avsättningar	210	201	243	252	272
Långfristiga lån	365	865	1 165	1 365	1 515
Övriga långfristiga skulder	160	160	160	160	160
Kortfristiga skulder	644	644	644	644	644
S:a skulder	1 169	1 669	1 969	2 169	2 319
Ansvarförbindelse, pensionsskuld	775	744	728	702	677

Kassaflödes- och balansbudgeten för 2021 är justerad efter ingående värden från bokslut 2020.

Kommunfullmäktiges beslut

2021-06-16, § 99

1. Kommunfullmäktige fastställer utdebiteringen under 2022 till 22:21 per skattekrone. Nivån är oförändrad jämfört med 2021.
2. Kommunfullmäktige fastställer vision, övergripande inriktningsmål och förväntade resultat enligt upprättat förslag.
3. Kommunfullmäktige fastställer riktlinjer för god ekonomisk hushållning enligt upprättat förslag på sidan 5.
4. Kommunfullmäktige fastställer nämndernas tillskott av skattemedel, investerings- och exploateringsplan och övriga direktiv i enlighet med kommunstyrelsens förslag till mål- och resursplan för 2022-2024.
5. För budgettäckning av löneavtal avsätts sammanlagt 97 mnkr till kommunstyrelsens förhållande. I dessa medel inryms även lönerevision för 2021.
6. Anslagsbindningen avser för driftbudgeten den verksamhetsnivå som anges på sidan 20 och för investerings- och exploateringsplanens projektnivå. Nämnderna ges delegation att, om nödvändigt under löpande år, justera anslagsbindningsnivåerna för driftbudgeten.
7. Framställningar till kommunstyrelsen om anslag eller bidrag i budget för år 2022, för vilka inte uppförts medel i budgetförslaget, eller vilka inte behandlats i särskild ordning, ska inte föranleda vidare åtgärder.
8. Långfristig upplåning kan ske inom fastställd låneram på 1 165 mnkr för 2022 utifrån gällande finanspolicy.

Barn- och utbildningsnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Barn- och utbildningsnämndens ansvar framgår av reglemente fastställt av kommunfullmäktige och utgår från skollagen. Det omfattar verksamheterna förskola, öppen förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, fritidshem och grundskola.

Barn- och utbildningsförvaltningens helhetsidé "Tillsammans gör vi bra bättre" innebär att vårt gemensamma arbete ska präglas av att alla i organisationen tar gemensamt ansvar för att se till att alla barn och elever som finns i våra verksamheter erbjuds så goda förutsättningar och möjligheter som möjligt att nå behörighet till ett gymnasieprogram när de avslutar grundskolan hos oss. För att vi ska lyckas med detta så krävs det att vi arbetar målmedvetet och systematiskt och att vi har kvalitet och måluppfyllelse i fokus.

Vid resursbrist ska tvingande nivåer enligt lagstiftning och myndighetskrav prioriteras. Nämnderna ska se till att verksamheternas innehåll och omfattning är anpassade till beslutad budgetram och vid budgetavvikelser ska åtgärder vidtas så att de ekonomiska ramarna hålls.

Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden ligger sedan flera år tillbaka under genomsnittet i förväntad kostnad i förhållande till liknande kommuner. Det betyder att kostnaderna för förskolan och grundskolan i Vänersborg är lägre än vad förskolan och grundskolan kostar i likvärdiga kommuner. Statligt riktade medel har förbättrat finansieringen de senaste åren både för förskola och grundskola.

Betygsresultat och meritvärden i Vänersborg har under lång tid legat under riksgenomsnittet, men har under de senaste åren förbättras.

Inom barn- och utbildningsförvaltningen pågår utvecklingsarbete i syfte att stärka och förbättra det systematiska kvalitetsarbetet genom hela styrkedjan. Ett välfungerande systematiskt kvalitetsarbete kan bidra till att höja kunskapsresultaten. För att kunna främja alla barns och elevers lärande och utvecklig behöver vi veta vad vi gör, varför vi gör det vi gör och vad det leder till.

Utvecklingen med att främja skolnärvaron har varit positiv fram till att coronapandemin bröt ut i mars 2020. Den långa perioden med hög frånvaro kan medföra att en större grupp elever får svårt att komma tillbaka till den vanliga verksamheten i skolan även efter coronapandemin.

Digitalisering ställer ökade krav gällande att kunna möta nya lagkrav och utveckla undervisningen. Utvecklingen har påskyndats av coronapandemin. Digitaliseringen ger möjligheter till effektivisering, tillgång till andra typer av lärverktyg och undervisningsmetoder. För att kunna tillmötesgå de behov och möjligheter till utveckling som finns sker samverkan med IT-avdelningen.

Barn- och utbildningsförvaltningen arbetar också med att revidera lokalförsörjningsplaner i syfte att hitta kostnadseffektiva lösningar för hur förskola och grundskola ska organiseras.

Nyckeltal

Antal barn och elever	MRP 2022	MRP 2021	Bokslut 2020
Förskola och pedagogisk omsorg			
Totalt antal placeringar 1-5 år	2 181	2 184	2 147
varav andel i enskild regi %	14	15	14
Nyttjandegrad %	93	93	93
Fritidshem och pedagogisk omsorg			
Totalt antal barn 6-13 år	1 782	1 871	1 877
varav andel i enskild regi %	16	15	16
Nyttjandegrad %	52	54	52
Grundskola F-9			
Totalt antal elever	4 963	4 972	4 911
varav andel i enskild regi %	12	11	12
varav Grundskola	62	53	55

Antal barn och elever 2022 är beräknat som ett genomsnitt under året utifrån befolkningsprognoser och SCB-uppgifter 2020-12-31 framtagna av kommunstyrelseförvaltningen.

Barn- och utbildningsnämnden

2. Förväntade resultat

Barn- och utbildningsnämndens förväntade resultat ska bidra till att kommunens inriktningsmål uppnås.

Inriktningsmål: I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

Förväntade resultat:

- Andelen barn inskrivna i förskolan ökar
- Andelen barn och elever som upplever trygghet i lärmiljön ökar

Inriktningsmål: Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

Förväntade resultat:

- Andelen barn som deltar i en kommunal förskola med hög kvalitet ökar
- Andelen elever i grundskolan som når kunskapskravet i årskurs 1 ökar
- Andelen elever i årskurs 9 som har behörighet till yrkesprogram ökar
- Andelen elever i årskurs 7-9 med mer än 75 procent närvaro ökar

Inriktningsmål: Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

Förväntade resultat:

- Andelen inköp av miljömärkta varor ökar

Inriktningsmål: Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet

Förväntade resultat:

- Andelen vårdnadshavare som upplever sig ha förutsättningar att vara delaktiga i sitt barns utbildning ökar

Inriktningsmål: Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska

Barn- och utbildningsförvaltningen arbetar med de förväntade resultaten utifrån tre fokusområden; elevers resultat ska förbättras, den sociala inkluderingen ska öka och organisationen ska vara dynamisk.

3. Ekonomiska resurser

3.1 Driftbudget

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes barn- och utbildningsnämndens budgetram 2022 till 850 541 tkr. Jämfört med budget 2021 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 3 828 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 544 tkr. Nämnden tillfördes 6 900 tkr till följd av ökad hyreskostnad för Öxnered skola.

Barn- och utbildningsnämndens förslag:

Barn- och utbildningsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Förvaltningen redovisar en obalans om 3 600 tkr. Det avser fler elever i grundsärskolan. En elev i grundsärskolan kostar ca 400 tkr mer än en grundskoleelev. För att finansiera den ökade kostnaden kommer nämnden att omfördela budget från övriga verksamheter.

Om det faktiska elevantalet överstiger det prognostiserade antalet behövs ytterligare budget för att bibehålla nuvarande kvalitet. Behovet av särskilt stöd till barn och elever har ökat. Nämnden kommer att söka medel ur kommunstyrelsens förfogandeanslag för dessa behov. Förvaltningen redovisar problem med ökade kostnader för att få fler elever behöriga till gymnasieskolan. Ökade kostnader för köpta måltider kommer att mötas med omfördelning av budget från fritidshemmen, då antalet barn minskat där.

Statsbidragen från Migrationsverket fortsätter att minska under 2022 med ytterligare 2 9000 tkr. Behovet av språkligt stöd till dessa elever minskar inte i samma omfattning som bidraget minskar. Tidigare riktade statsbidrag kommer eventuellt i framtiden att ingå i kommunens generella statsbidrag. När det sker förutsätter barn- och utbildningsnämnden att nämndens budgetram kompenseras för detta.

Barn- och utbildningsnämnden

Kommunfullmäktiges beslut:

Barn- och utbildningsnämnden tillförs 2 300 tkr, för att finansiera ökade måltidskostnader, som följer av investeringar i Framtida kök. Kommunfullmäktige beslutar att upphäva beslutet i mål- och resursplan 2019-2021, om att samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för att finansiera eventuella fördyrningar som Framtida kök medför, inom oförändrad prisnivå.

Barn- och utbildningsnämnden har möjlighet att ansöka om medel, högst 2 000 tkr tillfälligt under 2022, ur kommunstyrelsens förfogandeanslag om elevantalet inom grundsärskolan ökar i nivå med nämndens prognoser.

Kommunfullmäktige fastställer barn- och utbildningsnämndens budgetram 2022 till 852 841 tkr.

Resultaträkning, mnkr

Resultaträkning Mnkr	Budget 2022	Budget 2021	Bokslut 2020
Statsbidrag	83,7	76,0	104,0
Övriga intäkter	35,7	39,6	36,5
Summa intäkter	119,4	115,6	140,5
Personalkostnader	589,1	587,3	613,0
Omkostnader	379,5	360,1	352,3
Ränta och avskrivningar	3,6	2,5	2,9
Summa kostnader	972,2	949,9	968,2
Nettokostnader	852,8	834,3	827,7

Budget per anslagsbindningsnivå, mnkr

Anslagsbindning Mnkr	Netto 2022	Intäkt 2022	Kostnad 2022
Nämnd/nämndsadm.	5,5	0,0	5,5
Barnomsorg/grundskola/ grundsärskola	847,3	119,4	966,7
Summa	852,8	119,4	972,2

I anslagsbindningsnivå Barnomsorg/grundskola/grundsärskola ingår följande verksamheter; förskola, pedagogisk omsorg, fritidshem, förskoleklass, grundskola samt grundsärskola.

3.2 Investeringsbudget

Inventarier

Investeringsbudget för inventarier avser till största delen arbetsmiljöåtgärder samt inköp av möbler och utrustning till nya lokaler. Finansiering sker inom budgetram.

Fastighetsinvesteringar

Barn- och utbildningsnämndens verksamheter har ett kontinuerligt behov av fastighetsinvesteringar för att skapa goda lärmiljöer och möta barn och elevers behov samt för att ersätta tillfälliga modul-lösningar.

Ökade lokalkostnader 2022 uppgår till 6 900 tkr och avser halvårseffekt för främst Öxnered skola. En liten del av de ökade lokalkostnaderna kan på sikt finansieras av uppsagda lokaler och moduler. Vid avveckling uppstår återställningskostnader, vilket leder till att det inte blir någon besparing det första året.

Byggnadsnämnd

1. Verksamhetsbeskrivning

Byggnadsnämnden beslutar om tillstånd att bygga och riva, tillstånd till större markarbeten samt förhandsbesked om möjligheten att få bygglov.

Nämnden ansvarar för dispensprövningar, tillsyn av strandskyddet, den kommunala lantmäteriverksamheten, mätning, kartframställning och utveckling av geodata. Byggnadsnämnden ansvarar också för detaljplanering och områdesbestämmelser.

Den översiktliga fysiska planeringen fullgörs av miljö- och byggnadsförvaltningen på uppdrag av kommunstyrelsen. Byggnadsnämnden ska vidare ta de initiativ som behövs beträffande planläggning och fastighetsbildning, samt vara vägledande i frågor om byggande.

Nyckeltal

	MRP 2022	MRP 2021	Bokslut 2020
Bygglov			
Handläggningstid	6 veckor	6 veckor	6 veckor

2. Förväntade resultat

Nämndens förväntade resultat ska bidra till att kommunens inriktningsmål uppnås.

Inriktningsmål: I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

Förväntade resultat:

- Andelen invånare som tycker att de aktivt kan delta i arbetet med utveckling av kommunen ska öka.
- *Förväntade resultat:* Kommunens planberedskap för nya bostäder ska öka

Inriktningsmål: Enklare och kortare vägar att starta och etablera företag

Förväntade resultat: Nöjd kund-index (INSIKT) ska öka

Inriktningsmål: Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

Förväntade resultat: Befolkning bosatta i kollektivtrafikhärläge ska öka

Inriktningsmål: Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet

Förväntade resultat: Genomsnittlig handläggningstid för bygglov (enligt PBL) ska minska

Inriktningsmål: Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska

3. Ekonomiska resurser

3.1 Driftbudget

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes byggnadsnämndens budgetram 2022 till 17 502 tkr. Jämfört med budget 2021 minskades ramen med 91 tkr i inflationsjustering.

Byggnadsnämndens förslag:

Byggnadsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Förvaltningen redovisar behov av 2 400 tkr. Det avser 200 tkr till utvecklingsledare, 1 200 till GIS och 600 tkr i tillfälligt anslag till digitalisering av gamla detaljplaner. Förvaltningen anger åtgärder med konsekvenser för motsvarande summa.

Kommunfullmäktige fastställer byggnadsnämndens budgetram 2022 till 17 502 tkr.

Resultaträkning, mnkr

Resultaträkning Mnkr	Budget 2022	Budget 2021	Bokslut 2020
Statsbidrag	0,2	0,2	0,3
Övriga intäkter	12,9	12,7	12,3
Summa intäkter	13,1	12,9	12,6
Personalkostnader	23,9	23,7	21,6
Omkostnader	6,3	6,2	5,7
Avskrivningar/internrä	0,4	0,6	0,7
Summa kostnader	30,6	30,5	28,0
Nettokostnader	17,5	17,6	15,4

3.2 Investeringsbudget

Byggnadsnämndens investeringar avser inventarier och finansieras inom ram.

Kommunfullmäktige

1. Verksamhetsbeskrivning

Kommunfullmäktige har 51 ledamöter och är kommunens beslutande organ. Fullmäktige fastställer budget och övriga övergripande program för den kommunala verksamheten och beslutar även i övriga ärenden av större vikt.

Under kommunfullmäktige finns valberedningen som förbereder fullmäktiges val. Där återfinns också demokratiberedningen som arbetar med former för medborgarnas delaktighet, utvecklar det politiska ledarskapet och förnyelse av den kommunala demokratin.

2. Ekonomiska resurser

Anvisad budgettram

I anvisningarna fastställdes kommunfullmäktiges budgettram 2022 till 2 434 tkr. Inflationsuppräkningsramen tillförde ramens 11 tkr.

Kommunfullmäktiges budgettram fastställs till 2 434 tkr i budget 2022.

Resultaträkning, mnkr

Resultaträkning Mnkr	Budget 2022	Budget 2021	Bokslut 2020
Personalkostnader	1,7	1,6	0,9
Omkostnader	0,7	0,7	0,7
Summa kostnader	2,4	2,3	1,6
Nettokostnader	2,4	2,3	1,6

Mandatfördelning under perioderna:	2007/2010	2011/2014	2015/2018	2019/2022
Socialdemokraterna	21	12	14	14
Moderaterna	9	13	10	9
Sverigedemokraterna	0	2	6	9
Vänsterpartiet	4	8	6	5
Centerpartiet	5	3	4	4
Kristdemokraterna	4	2	2	3
Liberalerna	4	5	3	3
Medborgarpartiet	0	2	2	2
Miljöpartiet de gröna	2	4	4	2
Folkviljan	2	0	0	0
TOTALT	51	51	51	51

Kommunstyrelsen

1. Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder, planerar och samordnar kommunens ekonomi och verksamheter. Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens mark- och bostadspolitik, energiplanering, kollektivtrafik samt kontakter med näringslivet. Inom kommunstyrelsen verkar ett arbetsutskott, ett personal- och förhandlingsutskott och ett konsumentutskott.

Kommunstyrelsen ansvarar för gymnasie- och vuxenutbildningsfrågor och ger bidrag till Kunskapsförbundet Väst. Kommunstyrelsen ansvarar också för räddningstjänsten och ger bidrag till Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF).

Kommunstyrelsen biträds av kommundirektör, kommunikation och kansli, ekonomikontoret, personalkontoret och IT-kontoret.

2. Förväntade resultat

Nämndens förväntade resultat ska bidra till att kommunens inriktningsmål uppnås.

Inriktningsmål: I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

Förväntade resultat:

- Andelen personer inom AME som börjar arbeta eller studera ska öka
- Andelen som känner sig trygga utomhus i området där de bor ska öka
- Andelen invånare med tillit till andra ska öka
- Invånarnas möjligheter till delaktighet ska öka
- Socioekonomiska skillnader i olika kommuner ska minska

Inriktningsmål: Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

Förväntat resultat:

- Andelen elever som testat droger ska minska

Inriktningsmål: Enklare och kortare vägar att starta och etablera företag

Förväntade resultat:

- Kommunens service och bemötande till näringslivet ska öka

- Nöjd kund-index (INSIKT) ska öka
- Växtkraften i våra företag ska öka

Inriktningsmål: Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

Förväntade resultat:

- Kommunens territoriella växthusgasutsläpp ska minska
- Andelen invånare som är nöjda med kommunens information för att minska personlig miljö- och klimatpåverkan ska öka

Inriktningsmål: Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet

Förväntade resultat:

- Kommunens tekniska förutsättningar för digital utveckling ska öka
- Andelen invånare som får bra svar på frågor om kommunen och dess verksamheter ska öka

Inriktningsmål: Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska

3. Ekonomiska resurser

3.1 Driftbudget

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes kommunstyrelsens budgetram 2022 till 418 493 tkr. Jämfört med budget 2021 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 5 121 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 72 tkr. Till IT-säkerhet/IT-informationssäkerhet utökades ramen med 5 500 tkr.

Kommunstyrelsen

Förfogandeanslaget minskades med 3 400 tkr, vilket tillförs det budgeterade resultatet för att uppfylla det finansiella 2%-målet. Från förfogandeanslaget omfördelades 1 000 tkr till valnämnden tillfälligt under 2022 eftersom det är ett valår. 0,8 mnkr avsattes av förfogandeanslaget till ökade hyreskostnader för det nya boendet som planeras på Elgärde.

I enlighet med tidigare beslut, öronmärktes 3 000 tkr av kommunstyrelsens förfogandeanslag, till socialt förebyggande och trygghetsskapande insatser kopplade till kommunens inriktningsmål; målen om jämställda och jämlika förutsättningar samt fullföljda studier. Även 3 000 tkr med koppling till inriktningsmålet om att barn och unga uppnår bättre skolresultat kvarstår.

I övrigt avsattes av förfogandeanslaget 251 tkr till remöblerverksamhet (avser hyra år 2022), 150 tkr i verksamhetsbidrag till funktionsrätt, 125 tkr till drift av isbana i centrala Vänersborg och 50 tkr till LEVA-projektet.

Kommunfullmäktiges beslut:

Kommunstyrelsen tillförs 500 tkr, i tillfälligt anslag under 2022, till åtgärder för att minska sjukfrånvaron. Från kommunstyrelsens förfogandeanslag omfördelas 500 tkr till evenemangsverksamhet.

Till grundsärskolan avsätts 2 000 tkr i förfogandeanslaget tillfälligt under 2022. Barn- och utbildningsnämnden har möjlighet att ansöka om dessa medel om elevantalet inom grundsärskolan ökar i nivå med nämndens prognoser.

Kommunstyrelsens beslut i anvisningarna, om att avsätta 800 tkr i förfogandeanslaget till ökade hyreskostnader för det nya boendet som planeras på Elgärde, upphävs då det boendet inte är aktuellt längre.

Kommunfullmäktige fastställer kommunstyrelsens budgetram 2022 till 418 993 tkr.

Resultaträkning, mnkr

Resultaträkning mnkr	Budget 2022	Budget 2021	Bokslut 2020
Statsbidrag	5,0	4,9	8,2
Övriga intäkter	60,5	59,7	60,9
Summa intäkter	65,5	64,6	69,1
Personalkostnader	72,3	72,3	72,8
Omkostnader	409,5	401,8	358,3
Avskrivning/internränta	2,7	2,7	2,0
Summa kostnader	484,5	476,8	433,1
Nettokostnader	419,0	412,2	364,0

Budget per anslagsbindningsnivå, mnkr

Anslagsbindning mnkr	Netto 2022	Intäkt 2022	Kostnad 2022
Styrelse	31,4	0,0	31,4
Kommunledning	109,4	60,4	169,7
Räddningstjänst/Säkerhet	38,5	3,7	42,1
Gymnasieverksamhet	200,9	1,5	202,4
Vuxenutbildning	38,9	0,0	38,9
Summa	419,0	65,5	484,5

3.2 Investeringsbudget

Inventarier

För IT/datanät budgeteras 2 400 tkr år 2022, 5 000 tkr år 2023 och 1 000 tkr år 2024, vilket är en ökning från tidigare beslut med totalt 2 400 tkr för perioden. Ökningen beror på ett större behov av investeringar avseende IT-information/IT-säkerhet.

Hemsidan, liksom intranätet behöver uppgraderas vart fjärde år. År 2023 budgeteras 500 tkr för hemsidan. Till inventarier budgeteras 600 tkr.

Driftkostnaderna, som följer av investeringarna, finansieras inom respektive verksamhets budgetram.

Kultur- och fritidsnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden framgår av reglemente fastställt av kommunfullmäktige. Det omfattar arena- och fritidsverksamhet, bibliotek, evenemang och evenemangsutveckling, fornvård, föreningsbidrag, konsthall, kultur-, musik- och ungdomsverksamhet. Nämnden har också huvudmannskap för Vänersborgs museum.

1. Nyckeltal

Bibliotek och kultur	MRP 2022	MRP 2021	Bokslut 2020
Bibliotek			
- antal utlånade media	150 000	180 000	141 238
Huvudbiblioteket			
- antal besökande	100 000	145 000	82 807

Musikskola	MRP 2022	MRP 2021	Bokslut 2020
Antal elever i aktivitet	1 500	1 500	1 480
- varav flickor i %	60	60	69
- varav pojkar i %	40	40	31

Avser den frivilliga verksamheten.

Öppen ungdomsverksamhet	MRP 2022	MRP 2021	Bokslut 2020
Öppet antal kvällar/år**	600	600	512
Antal besökare	30 000	30 000	23 674
- varav flickor i %	40	40	33
- varav pojkar i %	60	60	67

** Avser det sammanslagna utfallet för alla enheter (tre stycken år 2020).

2. Förväntade resultat

Nämndens förväntade resultat ska bidra till att kommunens inriktningsmål uppnås.

Inriktningsmål: I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

Förväntade resultat:

- Andelen flickor som deltar i öppen fritidsverksamhet ska vara minst 40 procent
- Andelen deltagare från underrepresenterade grupper ska öka
- Ökad följsamhet kring 1%-regeln för kommunal konst och offentlig gestaltning

Inriktningsmål: Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

Förväntat resultat: Nivån på baskulturutbudets aktivitetstimmar ska bibehållas

Inriktningsmål: Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

Förväntat resultat: Andelen miljöklassade varor i nämndens verksamheter ska öka

Inriktningsmål: Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet

Förväntade resultat:

- Andelen invånare som är nöjda med biblioteken ska minst uppgå i nivå med rikssnitt
- Andelen invånare som är nöjda med idrotts- och motionsanläggningar ska minst uppgå i nivå med rikssnitt
- Andelen invånare som är nöjda med det lokala kulturlivet ska minst uppgå i nivå med rikssnitt
- Kultur- och fritidsnämnden ska bedriva verksamhet med geografisk spridning
- Andel elever i musik- och kulturskola ska överstiga rikssnittet med bibehållen nettokostnad för musik- och kulturskola

Inriktningsmål: Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska

3. Ekonomiska resurser

3.1 Driftbudget

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes kultur- och fritidsnämndens budgetram 2022 till 114 315 tkr. Jämfört med budget 2021 har följande justeringar gjorts: Inflationskompensationen ökade ramen med 856 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 160 tkr. Ramen tillfördes 1 200 tkr för ökad hyra för biblioteket.

Kultur- och fritidsnämndens förslag:

Kultur- och fritidsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Behoven är större och förvaltningen beskriver åtgärder motsvarande 1 920 tkr. Nämnden beslutar om åtgärder, dels utredning av anläggningar inom fritid och dels utredning av Musikakademien. Båda utredningarna syftar till att

Kultur- och fritidsnämnden

genomlys och analysera verksamheterna med fokus på effektiviseringar.

Förvaltningen beskriver svårigheter att rymma kommande hyreshöjningar till följd av de fastighetsinvesteringar som beräknas bli klara under 2021 och 2022 (Gymnasiehallen, Folkets hus/teatern, aktivering av gamla investeringar). Till Framtidens bibliotek behövs investeringar i nya inventarier. Sammanlagt beräknas kostnaden för dessa investeringar till 1 260 tkr.

För bibehållen målpuppfyllelse behöver budgeten utökas med 660 tkr för lokalvård i Framtidens bibliotek, lokalhyra för Torpa fritidsgård och kommunhuset.

Kommunfullmäktiges beslut:

Kultur- och fritidsnämnden tillförs 1 260 tkr för ökade hyreskostnader och kapitalkostnader (gymnasiehallen, tillgänglighetsanpassning av teatern, aktivering av gamla investeringar, inventarier Framtidens bibliotek).

Ytterligare 660 tkr tillförs nämnden för lokalvård i Framtidens bibliotek, hyra av Torpa fritidsgård och hyra i kommunhuset.

För bibehållen målpuppfyllelse inom fritidsverksamheten utökas ramen med 1 080 tkr.

Kommunfullmäktige fastställer kultur- och fritidsnämndens budgetram 2022 till 117 315 tkr.

Resultaträkning, mnkr

Resultaträkning Mnkr	Budget 2022	Budget 2021	Bokslut 2020
Statsbidrag	2,3	2,3	4,9
Övriga intäkter	19,6	19,3	16,5
Summa intäkter	21,8	21,5	21,5
Personalkostnader	54,9	54,9	57,1
Omkostnader	82,5	77,0	75,2
Avskrivning/Internränta	1,8	1,8	1,4
Summa kostnader	139,2	133,6	133,7
Nettokostnader	117,3	112,1	112,3

Budget per verksamhetsområde, mnkr

Mnkr	Netto 2022	Intäkt 2022	Kostnad 2022
Nämnd och administration	7,2	0,2	7,4
Kultur och bibliotek	33,9	5,6	39,5
Fritid	55,9	11,1	67,0
Musik	20,5	4,9	25,4
Summa	117,3	21,8	139,2

3.2 Investeringsbudget

Inventarier

Investeringar avser inventarier och maskiner.

Fastighetsinvesteringar

Planerade fastighetsinvesteringar avser verksamhets- och tillgänglighetsanpassning av Folkets hus/teatern/konsthall. Investering avser installation av hiss anpassad för material- och persontransport.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har kommunens uppdrag att arbeta för efterlevnad av de lagar och förordningar som rör miljö- och hälsoskydd, avlopp, livsmedel, tobak, strålskydd, animaliska biprodukter och naturvård.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens insatser styrs till stor del av inkommande ärenden såsom anmälningar, klagomål, ansökningar och remisser. I nämndens verksamhet ingår också deltagande i utvecklingsarbete och framtagande av översikt- och detaljplaner, program och andra övergripande dokument. Nämnden driver och deltar i olika projekt som ofta är förvaltningsöverskridande.

2. Förväntade resultat

Nämndens förväntade resultat ska bidra till att kommunens inriktningsmål uppnås.

Inriktningsmål: Enklare och kortare vägar att starta och etablera företag

Förväntade resultat:

- Nöjd kund-index (INSIKT) ska öka

Inriktningsmål: Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

Förväntade resultat:

- Egeninitierad tillsyn av prioriterade förorenade markområden ska öka
- Andelen genomförd förhandsdebiterad tillsyn ska öka och målsättningen är att uppnå 100 procent

Inriktningsmål: Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet

Förväntade resultat:

- Tillståndssökande av enskilda avlopp som är nöjda med förvaltningens service ska öka

Inriktningsmål: Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska

3. Ekonomiska resurser

Anvisad budgettram

I anvisningarna fastställdes miljö- och hälsoskyddsnämndens budgettram 2022 till 9 075 tkr. Jämfört med budget 2021 gjordes följande justeringar: Inflationsuppräknningen minskade ramen med 29 tkr. Nämndens tillfälliga anslag under 2021, om 500 tkr för att komma ikapp med fakturerad, men ännu ej utförd tillsyn och kontroll, togs bort.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag:

Miljö- och hälsoskyddsnämndens budgetförslag ligger inom ram. Nämndens åtgärdsförslag med konsekvensbeskrivning omfattar sammanlagt 1 450 tkr.

Nämnden föreslår indexjustering av timtaxan, från 1 januari 2022, i särskilt ärende.

Kommunfullmäktiges beslut:

Miljö- och hälsoskyddsnämndens budgettram utökas med 650 tkr varav 600 tkr till åtgärder för ökad tillsyn av förorenad mark och 50 tkr till utökad naturvårdsverksamhet.

Kommunfullmäktige fastställer miljö- och hälsoskyddsnämndens budgettram 2022 till 9 725 tkr.

Resultaträkning, mnkr

Resultaträkning Mnkr	Budget 2022	Budget 2021	Bokslut 2020
Statsbidrag	0,0	0,0	0,0
Övriga intäkter	4,7	4,6	4,7
Summa intäkter	4,7	4,6	4,7
Personalkostnader	11,4	11,5	10,4
Omkostnader	3,0	2,7	2,3
Avskrivningar/internränta	0,0	0,0	0,0
Summa kostnader	14,4	14,2	12,7
Nettokostnader	9,7	9,6	8,0

Revision och Valnämnd

Revisionen

1. Verksamhetsbeskrivning

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen granska kommunstyrelsens och övriga nämnders verksamhet. Revisorerna ska pröva om verksamheten utövas på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. De ska granska om räkenskaperna är rättvisande och nämndernas kontroll är tillräcklig. Revisorerna har i uppgift att följa om kommunstyrelsens och nämnders beslut överensstämmer med för verksamheten gällande bestämmelser.

2. Ekonomiska resurser

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes revisionens budgetram 2022 till 1 303 tkr. Inflationskompensationen ökade ramen med 12 tkr.

Kommunfullmäktiges beslut:

Revisionens budgetram utökas med 197 tkr, utifrån beredning och förslag från kommunfullmäktiges presidium.

Kommunfullmäktige fastställer revisionens budgetram 2022 till 1 500 tkr.

Resultaträkning revisionen, mkr

Resultaträkning	Budget	Budget	Bokslut
Mnkr	2022	2021	2020
Personalkostnader	0,4	0,4	0,5
Omkostnader	1,1	0,9	0,5
Summa kostnader	1,5	1,3	1,0
Nettokostnader	1,5	1,3	1,0

Valnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Valnämnden har tre ledamöter och tre ersättare. Nämnden svarar för genomförandet av allmänna val.

2. Ekonomiska resurser

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes valnämndens budgetram 2022 till 1 666 tkr. Eftersom det är valår 2022 tillfördes valnämnden tillfälligt 1 000 tkr i budget 2022. Inflationskompensationen ökade ramen med 9 tkr.

Kommunfullmäktige fastställer valnämndens budgetram 2022 till 1 666 tkr.

Resultaträkning valnämnden, mkr

Resultaträkning	Budget	Budget	Bokslut
Mkr	2022	2021	2020
Statsbidrag	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	0,0	0,0	0,0
Personalkostnader	0,7	0,7	0,1
Omkostnader	1,0	0,0	0,0
Summa kostnader	1,7	0,7	0,1
Nettokostnader	1,7	0,7	0,1

Samhällsbyggnadsnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden är kommunens tekniska förvaltning och består av gatuenhet, fastighet och serviceenhet, enhet för projektering och utförande av anläggningsarbeten, va-verk samt renhållningsverk. Förutom detta finns intern service, måltidsproduktion till skolor, förskolor och socialförvaltningens boenden. Vidare handhas lokalvård, tryckeri, verksamhetsvaktmästeri, reception, konferensservice och bilpool.

Nyckeltal

Fastigheter och Kost och service	MRP 2022	MRP 2021	Bokslut 2020
Verksamhetsfastigheter			
Skolor och förskolor, yta kvm	105 182	100 909	98 184
Omsorgsfastigheter, yta kvm	14 594	14 594	14 594
Kontorsfastigheter, yta kvm	29 941	29 941	29 941
Fritidsfastigheter, yta kvm	61 678	61 678	61 678
Övriga objekt, yta kvm	28 108	28 108	28 108
Fastighetsunderhåll kr/kvm	151	153	138
Kost och service			
Måltider antal 1000-tal portioner/år	1 350	1 350	1 349
Städyta kvm per dag	180 000	105 000	100 000

2. Förväntade resultat

Nämndens förväntade resultat ska bidra till att kommunens inriktningsmål uppnås.

Inriktningsmål: I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

Förväntade resultat:

- Andelen invånare som känner sig trygga utomhus i området där de bor ska öka

Inriktningsmål: Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

Förväntade resultat:

- Fler barn upplever att skolvägen är trygg, med prioritering i kommunens socioekonomiskt utsatta områden

Inriktningsmål: Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

Förväntade resultat:

- Andelen ekologiska livsmedel i kommunens verksamheter ska minst uppgå i nivå med riksnitt
- Andelen invånare som är nöjda med kommunens information för att minska personlig miljö- och klimatpåverkan ska öka

- Klimatpåverkan från samhällsbyggnadsnämndens livsmedelsinköp, mätt i koldioxidekvivalenter, ska minska jämfört med föregående år

Inriktningsmål: Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet

Förväntade resultat:

- Andel akut fastighetsunderhåll ska minska jämfört med föregående år
- Andelen invånare som är nöjda med utbudet av träningsplatser utomhus i kommunen ska öka

Inriktningsmål: Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska

3. Ekonomiska resurser

3.1 Driftbudget

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes samhällsbyggnadsnämndens budgetram 2022 till 78 814 tkr. Jämfört med budget 2021 gjordes följande justeringar: Inflationskompensationen ökade ramen med 187 tkr. För höjda hyreskostnader (till följd av fastighetsunderhåll) tillfördes 24 tkr. Gatuenheten tillfördes 200 tkr för utökad kapitalkostnad kopplad till komponentredovisningen.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag:

Samhällsbyggnadsnämnden begär 200 tkr i utökad budgetram av näringspolitiska skäl för cirkulationsplats vid Björkholmstgatan.

Nämnden föreslår att kommunfullmäktige upphäver beslutet i mål- och resursplan 2019-2021 om eventuella fördyringar som Framtida kök medför ska samhällsbyggnadsnämnden finansiera inom oförändrad prisnivå. Investeringen har blivit dyrare på grund av tidsförskjutning och nya krav.

Samhällsbyggnadsnämnden

Nämnden beskriver problem kring årliga ökade ofinansierade driftkostnader till följd av investeringar i bl.a. nya bostadsområden (1,1 mnkr för 2022). Även kostnader för vinterväghållning ökar.

Nämnden föreslår, i särskilt ärende att VA-taxan höjs. Brukningsavgiften föreslås höjas med 8 procent (2021 höjdes taxan med 10 procent) och anläggningsavgiften med 5 procent (2021 höjdes taxan med 5 procent).

Kommunfullmäktiges beslut:

Samhällsbyggnadsnämndens budgetram utökas med 1 500 tkr. Det avser 200 tkr till kapitalkostnader för den nya cirkulationsplatsen på Björkholmsgatan, 1 100 tkr till kapitalkostnader för gator i nya bostadsområden och 200 tkr för vinterväghållning.

Kommunfullmäktige beslutar att upphäva beslutet i mål- och resursplan 2019-2021, om att samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för att finansiera ev. fördringar som Framtida kök medför, inom oförändrad prisnivå. Barn- och utbildningsnämnden har tilldelats budget för att kunna finansiera prisökningen som följer efter investeringar i Framtida kök.

Kommunfullmäktige fastställer samhällsbyggnadsnämndens budgetram 2022 till 80 314 tkr.

Resultaträkning, mnkr

Skattefinansierad verksamhet

Resultaträkning Mnkr	Budget 2022	Budget 2021	Bokslut 2020
Statsbidrag	6,8	6,7	10,5
Övriga intäkter	361,2	355,8	365,4
Summa intäkter	367,9	362,5	375,9
Personalkostnader	159,8	159,2	146,9
Omkostnader	193,5	188,4	212,9
Ränta	15,1	14,8	2,9
Avskrivningar	79,8	78,5	93,0
Summa kostnader	448,2	440,9	455,8
Nettokostnader	80,3	78,4	79,9

Resultaträkning, mnkr

Taxefinansierad verksamhet Renhållningsverk

Resultaträkning Mnkr	Budget 2022	Budget 2021	Bokslut 2020
Summa intäkter	33,2	33,2	32,0
Personalkostnader	11,2	10,9	10,6
Omkostnader	16,8	17,6	17,7
Ränta	0,5	0,5	0,4
Avskrivningar	4,7	4,2	3,4
Summa kostnader	33,2	33,2	32,1
Nettokostnader	0,0	0,0	0,1

Resultaträkning, mnkr

Taxefinansierad verksamhet VA-verk

Resultaträkning Mnkr	Budget 2022	Budget 2021	Bokslut 2020
Summa intäkter	73,9	67,2	63,8
Personalkostnader	13,3	12,9	12,9
Omkostnader	39,7	34,2	34,4
Ränta	5,9	5,6	6,1
Avskrivningar	15,1	14,5	14,2
Summa kostnader	73,9	67,2	67,6
Nettokostnader	0,0	0,0	3,8

Budget per anslagsbindningsnivå, mnkr

Anslagsbindning Mnkr	Netto 2022	Intäkt 2022	Kostnad 2022
Nämnd och administration	7,4	0,4	7,9
Gator och vägar/park/tekniska	62,0	40,4	102,4
Fastighetsenhet	9,7	170,8	180,5
Kost-/serviceenheter	1,2	134,4	135,5
S:a skattefinansierad verks	80,3	346,0	426,3
Renhållningsverk	0,0	33,2	33,2
VA-verksamhet	0,0	73,9	73,9
S:a taxefinansierad verks	0,0	107,1	107,1
Summa	80,3	453,1	533,4

3.2 Investeringsbudget

Sedan 2019 pågår en om- och tillbyggnad av Öxnereds skola, totalt anslag 230 mnkr. Under 2021 påbörjas ytterligare ett stort skolbygge, Holmängens skola om 260 mnkr. Dessutom beräknas ytterligare utökning av förskoleplatser påbörjas år 2022. Byggnation av den nya möteslokalen för kommunfullmäktige, 40 mnkr, skulle ha påbörjats senare del av år 2020, men uppstarten blev försejnad till år 2021. Kommunfullmäktiges möteslokal förväntas färdigställas år 2022.

Samhällsbyggnadsnämnden

Enligt budgetanvisningarna har fastighetsinvesteringarna en ram att förhålla sig till om 180 mnkr för år 2022. Då behovet överstiger den tilldelade ramen har det behövt göras prioriteringar

Inom Va-verksamheten är flera stora investeringsprojekt igång, och fler förväntas starta kommande år. Holmängens avloppsreningsverk, 152 mnkr, förväntas ha byggstart i augusti 2021. Bedömningen är att det kan gå åt hälften av de 75 mnkr som är beviljade för 2021, dvs 35 mnkr. En bedömning utan att vi vet vare sig anbud eller entreprenörens planering. Kommunen har fått förlängning av utförandet av färdig byggnation hos länsstyrelsen från 7 januari 2023 till 7 januari 2024 med anledning av Corona.

Rörviks vattenverk, 29,7 mnkr, omnämns inte i MRP men har en föreslagen tilläggsbudget från tidigare år. I verksamhetsberättelser och tidigare MRP har svårigheterna beskrivits med att handla upp processlösningarna då en säkerhetslag inträdde januari 2019 och att en säkerhetsskyddsanalys i kommunen först måste göras. Till dagens datum är detta arbete inte klart.

Ombyggnation av Skräcklans vattenverk, 150 mnkr, är nödvändig för att uppfylla myndighetskrav och klimatanpassning. Ombyggnation av Skräcklans vattenverk bygger på samma processlösningar som föreslås för Rörviks vattenverk. Byggnation i Rörvik måste färdigställas innan en byggnation av Skräcklans vattenverk kan utföras då tillgången av dricksvatten måste säkerställas. Tidsplanen är därmed avhängig Rörviks dito.

VA Vänersnäs är beräknat till 200 mnkr. För innevarande år 2021 ska det med föreslagen tilläggsbudget och beviljade medel i MRP finnas 114 mnkr. Bedömningen är att det kan gå åt hälften av de 114 mkr som är planerade för 2021, dvs 57 mnkr. Bedömningen kompliceras ytterligare av att kommunen begärt förlängning av utförandet av färdig byggnation i Gaddesanna hos länsstyrelsen från 31 december 2021 till 31 december 2022 med anledning av Corona. Till dags datum har inget beslut inkommit.

Gatuenheten planerar att renovera Dalbobron för 50 mkr. Projektets uppstart har fördröjts då upphandlingen överklagades i två instanser. Tilldelningen av entreprenör överklagades till Förvaltningsrätten som dömde till kommunens fördel. Domen överklagades till högre instans, Kammarrätten, som dömde till den överklagade partens fördel. Domen löd att upphandlingen ska göras om. Investeringen planeras att påbörjas under år 2021 för att fortsätta under år 2022, men rådgivande omständigheter gör att tidsaspekten är osäker.

Förstärkning av Vänersborgs hamn, 18 mnkr, var planerat att påbörjas med 5 mnkr under år 2021, men upphandlingen bedöms kunna färdigställas i början av 2022 för utförande under senare delen av 2022, därav 11 mnkr 2022. Skredsäkring och förstärkning av Vargöns hamn, 32 mnkr, är också senarelagt mot ursprunglig plan då hela investeringen skulle genomföras år 2021, därav 27 mnkr 2022.

Öxnared/Skaven etapp 1 förväntas färdigställas under år 2022. Det som återstår är iordningställande av park och naturmark samt nybyggnation av en lekplats. Parallellt under år 2022 planeras Öxnared/Skaven etapp 2 att påbörjas och förväntas färdigställas i slutet av år 2023. Förhoppningen är att utredning av ytterligare en etapp 3 ska kunna påbörjas år 2024.

Det pågår planering inför den framtida Brättelänken med totalt anslag om 27 mnkr. Beräknad byggstart under år 2022.

Socialnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Socialförvaltningen är indelad i åtta avdelningar och leds av en förvaltningschef samt åtta verksamhetschefer. Förvaltningen arbetar på uppdrag åt socialnämnden och ska förhålla sig till flertalet lagrum. Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om vård av unga (LVU), Lagen om vård av missbrukare (LVM), Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Nyckeltal

Äldreomsorg	MRP 2022	MRP 2021	Bokslut 2020
Äldreboende platser*	339	371	371
Korttidsplatser	24	24	24
Hemtjänst timmar	230 000	232 000	225 855
Antal besök dagverksamhet	9 500	9 500	5 987
Medicinskt färdigbehandlade	1 400	1 200	1 484
Antal vård dagar med betalansvar	0	0	7

Hem för vård och boende (HVB)	MRP 2022	MRP 2021	Bokslut 2020
Antal vård dagar, barn 0-21 år	2 500	3 600	2 471
Antal vård dagar, vuxna	380	360	396
Antal vård dagar, familjehem	26 800	26 600	26 867

Personligt stöd och omsorg	MRP 2022	MRP 2021	Bokslut 2020
Antal boendebeslut enl LSS	165	165	157
Antal boendebeslut enl SoL	42	40	39
Antal boendestödsbeslut enl SOL	105	102	104
Antal tillgängliga bostäder	196	195	196
Köpta externa platser	10	11	17
Personer med personlig assistans, SFB	47	50	43
Personer med personlig assistans, LSS	20	20	20
Antal beslut daglig verksamhet, LSS	170	160	170

Individ- och familjeomsorg	MRP 2022	MRP 2021	Bokslut 2020
Försörjningsstöd			
Antal bidragshushåll	887	800	887
Försörjningsstöd, Mkr netto	54	52	50
Flyktingverksamhet			
Antal mottagna flyktingar	110	80	71
Antal mottagna ensamkommande barn och ungdomar	8	10	4

Arbete, sysselsättning och integration	MRP 2022	MRP 2021	Bokslut 2020
Antal anvisade personer	710	1 600	710

*Temporär minskning av antal platser kopplat till ombyggnation av Lunddala

2. Förväntade resultat

Nämndens förväntade resultat ska bidra till att kommunens inriktningsmål uppnås.

Inriktningsmål: I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

Förväntade resultat:

- Kommuninvånarens upplevelse av att kunna påverka utförandet av sina biståndsbedömda insatser ska öka
- Förvaltningen ska öka sina medborgardialoger 2022 jämfört med 2021
- Minska behovet av biståndsbedömda insatser genom förebyggande åtgärder
- Antal hushåll som uppbär försörjningsstöd ska minska 2022 jämfört med 2021
- Antal hushåll 18-24 år som uppbär försörjningsstöd ska minska 2022 jämfört med 2021

Inriktningsmål: Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

Förväntade resultat:

- Under 2022 ska externa placeringar av barn och unga utanför hemmet inte öka

Inriktningsmål: Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

Förväntade resultat:

- Andelen miljöklassade varor i nämndens verksamheter ska öka

Inriktningsmål: Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet

Förväntade resultat:

- Resultatet i nationella undersökningar ska ligga på minst riksnitt för förvaltningen

Socialnämnden

- Förvaltningens nettokostnad ska inte öka utöver löne- eller volymökningar
- Stärka metodutveckling gällande digitalisering och välfärdsteknik under mandatperioden. (I syfte att tekniken kompletterar medarbetarnas insatser)

Inriktningsmål: Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska

3. Ekonomiska resurser

3.1 Driftbudget

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes socialnämndens budgetram 2022 till 1 025 883 tkr. Inflationskompensationen ökade ramen med 3 020 tkr. Det riktade statsbidraget till äldreomsorgen, som för Vänersborgs kommuns andel anges till 17,5 mnkr, kommer att förstärka socialnämndens budget när det är klarlagt hur bidraget ska rekvireras/utbetalas.

I anslutning till budgetberedningens överläggning med socialnämndens presidium i april, uppmanas socialnämnden att presentera en åtgärdsplan, för hur driftkostnaden av det planerade boendet på Elgårde ska finansieras inom nämndens anvisade ram.

Socialnämndens förslag:

Socialnämndens budgetförslag ligger inom ram. Socialförvaltningen redovisar behov av 31 400 tkr utöver ram. Det avser 21 800 tkr till individ- och familjeomsorgen samt 9 600 tkr till personligt stöd och omsorg.

Socialnämnden beslutar, som åtgärd för att klara drift av nytt boende inom personligt stöd och omsorg, ge samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att inleda förstudie och lokalplanering gällande befintligt boende.

För att klara kostnaderna för försörjningsstöd och Mini-Maria genomförs åtgärder om 21 800 tkr inom äldreomsorgen och individ- och familjeomsorgen. Mini-Maria är en mottagning för unga med missbruk och psykisk ohälsa som planeras att starta under 2022 där medfinansieringen för Vänersborgs kommun beräknas till cirka 500 tkr.

Kommunfullmäktiges beslut:

Socialnämnden får 16 000 tkr i tillfälligt anslag under 2022 för ökade kostnader för försörjningsstöd.

Kommunfullmäktige fastställer socialnämndens budgetram 2022 till 1 041 883 tkr.

Resultaträkning, mnkr

Resultaträkning mnkr	Budget 2022	Budget 2021	Bokslut 2020
Statsbidrag	79,2	79,2	125,8
Övriga intäkter	93,9	93,8	96,4
Summa intäkter	173,1	173,0	222,2
Personalkostnader	863,0	863,0	842,9
Omkostnader	347,1	328,0	382,8
Avskrivningar/internränta	4,9	4,9	5,4
Summa kostnader	1 215,0	1 195,9	1 231,1
Nettokostnader	1 041,9	1 022,9	1 008,9

Budget per anslagsbindningsnivå, mnkr

Anslagsbindning mnkr	Netto 2022	Intäkt 2022	Kostnad 2022
Nämnd och administration	45,2	1,8	47,0
Äldreomsorg	485,9	95,5	581,4
Individ- och familjeomsorg	201,2	5,9	207,1
Personligt stöd och omsorg	246,9	40,4	287,3
Arbete, sysselsättning och integration	62,7	29,5	92,2
Summa	1 041,9	173,1	1 215,0

3.2 Investeringsbudget

Inventarier

Socialnämnden har behov av ny- och återinvesteringar av möbler, hjälpmedel, digitalisering samt välfärdsteknik kopplade till socialnämndens förväntade resultat. Ökade driftskostnader täcks inom ram.

Fastighetsinvesteringar

Socialnämnden har behov fyra boendemoduler för ensamhushåll under planperioden. Driftkostnad för boendemodulerna ryms inom befintlig budgetram.

Överförmyndarnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Överförmyndarnämnden är en kommunal tillsynsmyndighet som utövar tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Nämnden ska motverka rättsförluster för de svagaste i samhället, d.v.s. underåriga (barn under 18 år), samt de som på grund av sjukdom, psykisk störning eller liknande har en god man eller förvaltare förordnad för sig.

Överförmyndarnämndens verksamhet styrs av en mängd lagar och bestämmelser. De viktigaste bestämmelserna om hur tillsynen ska utövas finns i föräldrabalken, förmynderskapsförordningen, äktenskapsbalken, ärvdabalken, lag om verkan av avtal som slutits under påverkan av psykisk störning och lag om god man för ensamkommande barn. Staten har genom Länsstyrelsen till uppgift att utöva tillsyn över överförmyndarnämndens verksamhet.

2. Förväntade resultat

Nämndens förväntade resultat ska bidra till att kommunens inriktningsmål uppnås.

Inriktningsmål: I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

Förväntade resultat: Antalet nya ställföreträdare ska öka.

Inriktningsmål: Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

Förväntade resultat: Överförmyndarnämndens pappersförbrukning ska minska.

Inriktningsmål: Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet

Förväntade resultat: Andelen ställföreträdare som genomgått utbildning för årsräkningar ska öka.

3. Ekonomiska resurser

Anvisad budgetram

I anvisningarna fastställdes överförmyndarnämndens budgetram 2022 till 5 406 tkr. Jämfört med budget 2021 ökade ramen med 8 tkr i inflationskompensation.

Överförmyndarnämndens förslag:

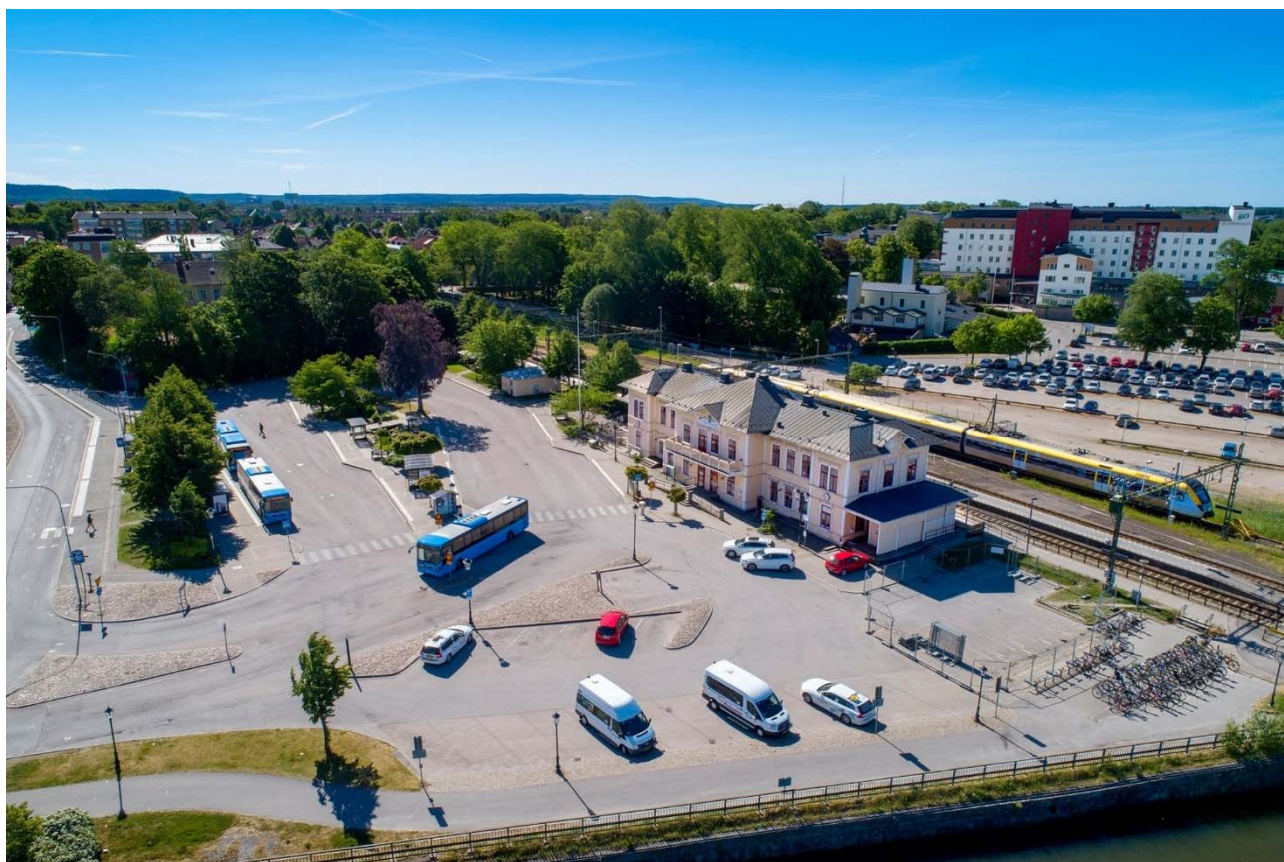
Överförmyndarnämndens budgetförslag ligger inom ram. Förvaltningen beskriver osäkerheter med kostnaderna för ställföreträdare och svårigheter att möta eventuella ökade kostnader med minskad personalstyrka.

Kommunfullmäktige fastställer överförmyndarnämndens budgetram 2022 till 5 406 tkr.

Resultaträkning, mnkr

Resultaträkning Mnkr	Budget 2022	Budget 2021	Bokslut 2020
Statsbidrag	0,0	0,0	0,2
Övriga intäkter	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	0,0	0,0	0,2
Personalkostnader	4,9	4,9	1,8
Omkostnader	0,5	0,5	3,1
Summa kostnader	5,4	5,4	4,9
Nettokostnader	5,4	5,4	4,7

Investerings- och exploateringsplan 2022-2024

1. Investerings- och exploateringsbudget 2022-2024

I Del III redovisas kommunfullmäktiges beslut om investerings- och exploateringsbudget 2022-2024. Sammanlagt planerar kommunen att investera för 1 202 mnkr under perioden. Det är en väldigt hög ambitionsnivå.

Investeringarna är fördelade per nämnd, per år och per projekt. Budgeten sträcker sig över tre år. Exploateringsbudgeten sträcker sig också över tre år och redovisas per projekt på sidan 10.

Investeringar för tågstopp i Brålanda ska prioriteras, då statliga och regionala beslut är på plats.

2. Fastighetsinvesteringar

Investeringsbudgeten 2022-2024 innehåller fastighetsinvesteringar för 522 mnkr, varav 386 mnkr till förskolor och skolor, 25 mnkr till ny möteslokal för kommunfullmäktige och 12 mnkr till idrottsanläggningar. Det blir ett snitt på 172 mnkr per år vilket kan jämföras med bokslut 2020 och 2019 då kommunen investerade 192 mnkr respektive 144 mnkr i fastigheter.

Budgeten för fastighetsinvesteringar redovisas under samhällsbyggnadsnämnden från sidan 8. Det är samhällsbyggnadsnämnden som äger och hyr ut kommunens fastigheter till övriga nämnder. Fastighetsprojekten är uppdelade per förhyrande nämnd.

Investerings- och exploateringsplan 2022-2024

Sammanfattning, mkr	2022	2023	2024	S:a
TOTALT KOMMUNEN	513,1	362,8	325,9	1 201,8

Total snittutgift, netto under perioden 2022 - 2024:	400,6 mkr
---	------------------

Fördelning per nämnd, mkr	2022	2023	2024	S:a
Barn- och utbildningsnämnden	8,2	5,6	14,0	27,8
Byggnadsnämnden	0,5	0,5	0,5	1,5
Kommunstyrelsen	3,0	6,1	1,6	10,7
Kultur- och fritidsnämnden	3,1	1,1	1,1	5,3
Socialnämnden	9,3	9,3	9,3	27,9
Samhällsbyggnadsnämnden	489,0	340,2	299,4	1 128,6
- Gata/park	62,0	20,5	21,6	104,1
- Fastigheter	177,0	168,5	176,5	522,0
- VA	158,8	97,5	68,5	324,8
- Renhållning	5,0	4,0	4,0	13,0
- Övrigt	10,3	5,8	7,8	23,9
- Industri och hamn	38,0	7,0	0,0	45,0
- Exploateringsbudget	37,9	36,9	21,0	95,8

Diagram: Investeringsbudget per år 2022-2024, mnkr

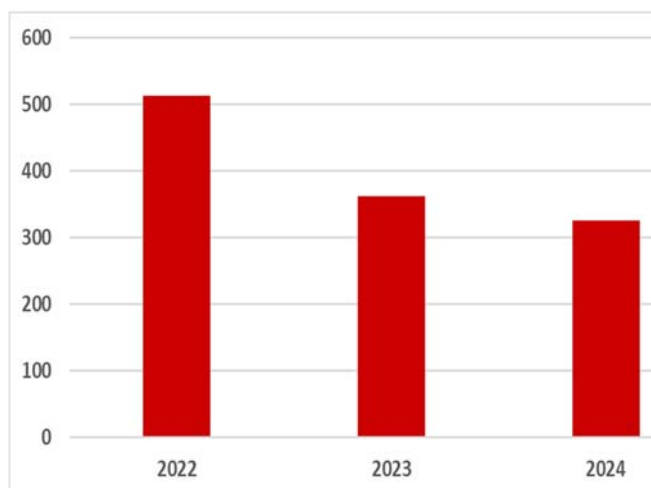
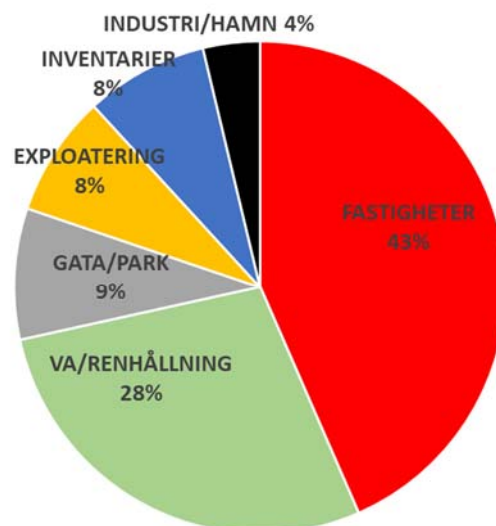

Diagram: Budget 2022 fördelad per verksamhet

Investerings- och exploateringsplan 2022-2024

Nämnd/Projekt, mkr	2022	2023	2024	S:a
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN				
Inventarier förskola och grundskola	8,2	5,6	14,0	27,8
S:a Utgifter inventarier	8,2	5,6	14,0	27,8
BYGGNADSNÄMNDEN				
Inventarier	0,5	0,5	0,5	1,5
S:a Utgifter inventarier	0,5	0,5	0,5	1,5
KOMMUNSTYRELSEN				
Datanät	2,4	5,0	1,0	8,4
Inventarier	0,6	0,6	0,6	1,8
Hemsida/Intranät	0,0	0,5	0,0	0,5
S:a Utgifter inventarier	3,0	6,1	1,6	10,7
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN				
Inventarier	3,1	1,1	1,1	5,3
S:a Utgifter inventarier	3,1	1,1	1,1	5,3
SOCIALNÄMNDEN				
Administration	3,5	3,5	3,5	10,5
Äldreomsorg	4,5	4,5	4,5	13,5
Individ- och familjeomsorg	0,5	0,5	0,5	1,5
Omsorg om funktionshindrade	0,5	0,5	0,5	1,5
Arbete, sysselsättning och integration	0,3	0,3	0,3	0,9
S:a Utgifter inventarier	9,3	9,3	9,3	27,9

Investerings- och exploateringsplan 2022-2024

SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2022	2023	2024	S:a
Gator och vägar							
1	Belysningsprojekt			1,0	0,5	0,5	2,0
2	Gatuarbete i samband med va-sanering			4,0	4,0	4,0	12,0
3	Toppbeläggning va-sanering			0,5	0,5	0,5	1,5
4	Diverse trafikåtgärder			1,1	1,2	1,0	3,3
5	Utredning/förprojektering			0,5	0,5	0,5	1,5
6	Belägg.n.underhåll f.d. drift (komponentavskrivn.)			4,0	4,0	4,0	12,0
7	Brounderhåll	21/08-22/12	50	40,0			40,0
8	Cirkulationsplats, Björkholmsgatan-Östra vä	21/05-23/09	6,9	0,4	0,5		0,9
9	Cirkulationsplats, Nabbensberg	20/07-22/09	9,1	0,6			0,6
10	Vändplan Gumsevägen och Kappenvägen			0,5			0,5
11	Cirkulationsplats, Gropbroleden-Tegelbruksvä	23/05-25/09	7,1		6,0	0,5	6,5
S:a Utgifter				52,6	17,2	11,0	80,8

Kommentarer till investeringar i gator och vägar

- 1 Årligt anslag, t ex. för trygghetsbelysning.
- 2-3 Årligt anslag för gatuarbete i samband med VA-sanering.
- 4 Årligt anslag för diverse trafikåtgärder.
- 5 Årligt anslag.
- 6 Beläggningsunderhåll, fd driftunderhåll.
- 7 Brounderhåll i enlighet med rapport avseende brister och åtgärder, utförd av WSP, Bro och Vattenbyggnad. SBN. DNR. 2013/268
Projektet framskjutet pga överklaganden. Prognos är att 10 mnkr förbrukas år 2021 och 40 mnkr 2022.
Totalt anslag för brounderhållet är 50 mkr fördelat över två år.
- 8-11 Förbättring av trafiklösning.

Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2022	2023	2024	S:a
Kollektivtrafikåtgärder							
12	Bhpl. Björkholmsgatan			0,5			0,5
13	Bhpl Storegårdsvägen vid Lindv.				0,6		0,6
14	Bhpl. Idrottsgatan				0,4		0,4
15	Bhpl Olle Niklas väg vid Mariedalskolan				0,3		0,3
16	Bhpl Restadvägen vid Mariedalskolan					0,3	0,3
17	Bhpl Brandstation östra sidan					0,3	0,3
18	Bhpl Marierovägen vid Lindgatan					0,7	0,7
19	Bhpl Öxnereds station					0,3	0,3
S:a Utgifter				0,5	1,3	1,6	3,4

Kommentarer till investeringar i kollektivtrafikåtgärder

- 12-19 Kollektivtrafikåtgärder.

Investerings- och exploateringsplan 2022-2024

fortsättning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projekttid	Totalt anslag	2022	2023	2024	S:a
Cykelbefrämjande åtgärder							
20	GC-väg utmed Drottninggatan	22/05-22/11	3,2	3,2			3,2
21	GC-väg mellan Kilgatan och Videgatan	22/05-22/11	0,5	0,5			0,5
22	GC-passage Tegelbruksvägen vid Hemköp	22/05-22/11	0,2	0,2			0,2
23	GC-väg Tegelbruksv., från St.Torpas gata till	22/05-22/11	1,0	1,0			1,0
24	GC-väg Vassbotten-leden	22/05-22/11	2,8	2,8			2,8
25	GC-väg Gropbrov. mellan Stjärnv. och Arenar	23/05-23/11	0,0				0,0
26	GC-väg upprustning Östra vägen vid Trenova	23/05-23/11	1,0		1,0		1,0
27	GC-väg Almgatan, mellan Gropbrovägen och	24/05-24/11	2,0			2,0	2,0
28	GC-väg Marierovägen	24/05-24/11	3,0			3,0	3,0
29	GC-väg Restadvägen, mellan Olle Niklas väg	24/05-24/11	1,0			1,0	1,0
30	GC-väg Tegelbruksvägen, mellan Ankargatan	24/05-24/11	2,0			2,0	2,0
S:a Utgifter				7,7	1,0	8,0	16,7

Kommentarer till investeringar i cykelbefrämjande åtgärder

20-30 Åtgärder för att främja cykelåkning.

Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projekttid	Totalt anslag	2022	2023	2024	S:a
Parkverksamhet							
31	Aktivitetspark Torpa	21/06-22/10	2,0	1,0			1,0
32	Grönytor, lekplatser, parker m.m.			0,2	1,0	1,0	2,2
S:a Utgifter				1,2	1,0	1,0	3,2

Kommentarer till investeringar i parkverksamhet

31 Aktivitetspark Torpa, riktad insats mot utsatt område.

32 "Gröna" ytor, årligt anslag.

Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projekttid	Totalt anslag	2022	2023	2024	S:a
VA-verksamhet							
33	VA Vänersnäs	21/04-26/01	200	57,0	30,0	40,0	127,0
34	Säkerhetsarbete enligt EU-direktiv			1,5	1,5	1,5	4,5
35	Skräcklans vattenverk	22/01-27/12	150	1,0	1,0	1,0	3,0
36	Ombyggn. på vatten- och avloppsverken			3,0	3,0	3,0	9,0
37	Laboratoriesystem	21/08-21/12	0,3	0,3			0,3
38	Säkerhetsarbete avloppsrening			0,5	0,5	0,5	1,5
39	Digitala vattenmätare			0,5	0,5	0,5	1,5
40	Nya serviser			2,0	2,0	2,0	6,0
41	Dagvattenanläggningar			1,0	1,0	1,0	3,0
42	Saneringar enligt Blåplan			17,0	18,0	19,0	54,0
43	Holmängens avloppsreningsverk	20/01-23/12	152	75,0	40,0		115,0
S:a Utgifter				158,8	97,5	68,5	324,8

Investerings- och exploateringsplan 2022-2024

fortsättning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Kommentarer till investeringar i VA-verksamhet

- 33** Krav från länsstyrelsen. Rapport en gång i halvåret till länsstyrelsen hur arbetet fortgår. KS 2014/95. Länsstyrelsen dnr. 567-21586-2017.
- 34** Årligt anslag, utökat pga större krav.
- 35** Arbetet beräknas pågå under de kommande åren, totalt ca 150 mkr.
- 36** Årligt anslag.
- 37** Krav från myndighet.
- 38** Säker styrning och kommunikation.
- 39** Fjärravlästa läcksökande, larmande vattenmätare.
- 40** Avser stora kostnadskrävande serviser.
- 41** Kostnader sammanhängande med ny dagvattenplan.
- 42** Årligt anslag, utökas pga ålderstiger ledningsnät.
- 43** Tillstånd för fortsatt och utökad verksamhet. Kommunen har fått förlängning av utförandet av färdig byggnation hos länsstyrelsen från 7 januari 2023 till 7 januari 2024 med anledning av Corona.

Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projekttid	Totalt anslag	2022	2023	2024	S:a
	Renhållningsverket						
44	Edp Mobile			1,0			1,0
45	Utrustning och inventarier			1,5	1,5	1,5	4,5
46	Fordon/maskiner			2,5	2,5	2,5	7,5
	S:a Utgifter			5,0	4,0	4,0	13,0

Kommentarer till investeringar i Renhållningsverket

- 44** Ruttplaneringssystem.
- 45** Årligt anslag, utökat pga kretsloppsparken.
- 46** Årligt anslag, inköp av en sopbil.

Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projekttid	Totalt anslag	2022	2023	2024	S:a
	Gatuenheten/Tekniska						
47	Fordon och maskiner gatuenh/Tekn.			8,4	3,9	6,4	18,7
	S:a Utgifter			8,4	3,9	6,4	18,7

Kommentarer till investeringar för Gatuenheten/Tekniska

- 47** Årligt anslag, ökat anslag då ett antal maskiner med större värde behöver införskaffas inom aktuell period samt att anskaffningen sker via inköp istället för leasing.

Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projekttid	Totalt anslag	2022	2023	2024	S:a
	Kostenheten						
48	Köksutrustning/kontorsmöbler			1,5	1,5	1,0	4,0
	S:a Utgifter			1,5	1,5	1,0	4,0

Investerings- och exploateringsplan 2022-2024

fortsättning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Serviceenheten

49	Maskiner, inventarier	0,4	0,4	0,4	1,2
	S:a Utgifter	0,4	0,4	0,4	1,2

Kommentarer till investeringar för Kostenheten och Serviceenheten

- 48** Årligt anslag för utbyte och uppgradering av utrustning.
Dessutom kommer flera nya kök färdigställas under perioden t.ex. Öxnered och Holmängen.
- 49** Årligt anslag.

Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2022	2023	2024	S:a
	Industri och hamnverksamhet						
50	Vänersborgs hamn, förstärkningar	21/01-23/12	18,0	11,0	7,0	0,0	18,0
51	Vargöns hamn, skredsäkring och förstärknir	21/01-22/12	32,0	27,0			27,0
	S:a Utgifter			38,0	7,0	0,0	45,0

- 50** Åtgärder för Vänersborgs hamn har ett större samordningsbehov med verksamheterna i hamnområdet. Detta initieras och samordnas till större delen under 2021. Tidigare plan har varit att påbörja med 5 mnkr 2021 men upphandlingen bedöms kunna färdigställas under Q1/2022 för utförande under senare delen av 2022, därav 11 mnkr 2022.
- 51** Förvaltningens bedömning är att bland annat upphandlingsunderlag - i samråd med SGI - kommer att färdigställas under Q2-Q3/2021. Tilldelningsbeslut bedöms kunna ske under Q3 och start av projektering under Q4. Utförandet bedöms kunna ske under 2022.

Investerings- och exploateringsplan 2022-2024

fortsättning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Fastighetsinvesteringar

Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2022	2023	2024	S:a
	- Barnomsorg och grundskola:						
1	Öxnered skola inkl. idrottshall och kök	19/01-22/09	230,0	35,0			35,0
2	Holmängen, ny skola inkl. idrottshall och kök	20/01-24/09	260,0	85,0	85,0	85,0	255,0
3	Utökn.förskoleplatser centrala Vänersborg	22/01-24/12	57,0	2,0	30,0	25,0	57,0
4	Onsjö förskola, tillbyggn. 2 avd.	22/01-24/12	25,0	2,0	11,5	11,5	25,0
5	Mariedalsskolan, idrottshall/specialsalar	24/01-26/12	50,0			2,0	2,0
6	Förskola/skola, verksamhetsanpassning				3,0	3,0	6,0
7	Förskole- och skolgårdar				3,0	3,0	6,0
	S:a Utgifter			124,0	132,5	129,5	386,0

Not Kommentarer till fastighetsinvesteringar barnomsorg och grundskola

- 1 Den nuvarande skolan är underdimensionerad och fler bostäder planeras på Öxnered/Skaven. inkluderar en 40x20 kvm idrottshall. I det totala anslaget ingår kök med 18 mkr. Projektet är anpassad i tid och totalt anslag reviderad mot betalplan. Tidigare totalt anslag uppgick till 256,6 mnkr.
- 2 Byggnation av ny F-6 skola. I det totala anslaget ingår kök med 18 mkr. Projektet inkluderar en 40x20 kvm idrottshall. Projektets uppstart planerades år 2020 men starten är föresenad till år 2021.
- 3 Byggnation av ny förskola i centrala Vänersborg. I det totala anslaget ingår kök med 10 mkr.
- 4 Fler platser samt behov av mer ändamålsenliga lokaler behöver skapas.
- 5 Behov av att anpassa specialsalarerna som idag inte är dimensionerade för antalet elever på skolan. Byggnation 2024-2025.
- 6 Årligt anslag för verksamhetsanpassningar. Utgår år 2022 pga ramanpassning.
- 7 Årligt anslag för upprustning av förskole- och skolgårdar. Utgår år 2022 pga ramanpassning.

Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2022	2023	2024	S:a
	- Kultur- och fritidsfastigheter:						
8	Folkets hus	22/01-22/12	8,0	2,0	6,0		8,0
9	Arenan	24/01-25/12	22,0			10,5	10,5
	Sportcentrum B-huset projektering		1,0		0,5	0,5	1,0
	S:a Utgifter			2,0	6,5	11,0	19,5

Not Kommentarer till fastighetsinvesteringar kultur och fritid

- 8 Tillgänglighetsanpassning av teatern (hiss bl.a.)
- 9 Omläggning av takduk inkl. snörasskydd och skärmtak samt invändig belysning, ej begärd av hyresgäst, finansiering saknas.

Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2022	2023	2024	S:a
	- Fastigheter socialförvaltningen, omsorg om funktionshindrade:						
10	Ensamhushåll 4 platser	24/01-24/12	4,0			4,0	4,0
11	Boende samsjuklighet 4-6 platser	22/01-23/12					0,0
	S:a Utgifter			0,0	0,0	4,0	4,0

Kommentarer till fastighetsinvesteringar omsorg om funktionshindrade

- 10-11 Verksamhetsbehov, ev. byggs boendet av ABVB.

Investerings- och exploateringsplan 2022-2024

fortsättning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2022	2023	2024	S:a
Not	- Fastigheter samhällsbyggnadsförvaltningen:						
12	F.d. underhåll drift (komponentavskrivning)		57,0	19,0	19,0	19,0	57,0
13	Myndighetskrav		12,0	1,0	2,0	4,0	7,0
14	Tvättcentral	22/01-22/12	6,0	6,0			6,0
15	Folkets hus	23/01-24/12	10,0		5,0	5,0	10,0
16	Diverse mindre investeringar				3,5	4,0	7,5
	S:a Utgifter			26,0	29,5	32,0	87,5

Not Förklaringar fastigheter samhällsbyggnadsförvaltningen

- 12** Investeringsunderhåll som utförs efter framtagna plan.
- 13** Avsatta medel för tvingande åtgärder.
- 14** Lokalvården har fått utökad uppdrag och för att kunna hantera det ökade trycket i ett större uppdrag måste lokalvården kunna tvätta sin utrustning. Detta löses idag på ett tillfälligt sätt som dels inte klarar av omfattningen men också ställer stora krav på övrig verksamhet. då det utförs med undermåliga maskiner och i dålig arbetsmiljö som en omfattande logistik.
- 15** Avsatta medel då stort underhållsbehov av Folkets hus. Tak, fasad och fönster behöver bland annat bytas, målas och ses över både ut- och invändigt, samt att det börjar bli aktuellt med dränering och eventuellt dra om elen pga nedslag från NÄRF.
- 16** Årligt anslag för mindre oförutsedda underhållsinvesteringar som inte är hyreshöjande.

	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2022	2023	2024	S:a
Not	- Fastigheter kommunstyrelsen:						
17	Möteslokal för kommunfullmäktige	20/12-22/12	40,0	25,0			25,0
Not	Förklaringar fastigheter kommunstyrelsen						
17	Kommunfullmäktige beslutade 2020-06-17 att investera i ny möteslokal. Uppstart var planerad 2020 men fördröjs till 2021, varav 15 mnkr förväntas förbrukas. Resterande 25 mnkr planeras år 2022.						
	S:a fastighetsinvesteringar, mnkr			177,0	168,5	176,5	522,0

Investerings- och exploateringsplan 2022-2024

fortsättning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Exploateringsbudget

Not	Verksamhet/Projekt, mnkr	Projektid	Totalt anslag	2022	2023	2024	S:a
1	Källeberg, vägbyggnad	20/09-23/12	11,8	5,9	5,9		11,8
2	Öxnered/Skaven etapp 1, gata	17/01-22/12	26,25	3,0			3,0
3	Öxnered/Skaven etapp 2, va	22/01-23/12	16,0	8,0	8,0		16,0
4	Öxnered/Skaven etapp 2, gata	22/01-23/12	16,0	8,0	8,0		16,0
5	Öxnered/Skaven etapp 3, utredning projekt	24/01-24/12	2,0			2,0	2,0
6	Brättevägen, Skaven mot Edsvägen	20/09-23/12	27,0	13,0	14,0		27,0
7	GC/personbilstunnel Skaven/Öxnered	21/09-24/12	20,0		1,0	19,0	20,0
	S:a Utgifter			37,9	36,9	21,0	95,8

Not Kommentarer till exploateringsbudgeten:

- 1 Utbyggnad enligt detaljplan, Källeberg i Brålanda. Detaljplanen överklagades år 2020, beslut har ej inkommit än.
- 2 Arbetet berdrivs enligt pågående detaljplanearbete. Återstår iordningställande av park och naturmark samt nybyggnation av lekplats återstår.
- 3-4 Fortsättning efter etapp 1. Ansökan om planbesked har lämnats in och svar inväntas.
- 5 Utredning kring fortsättning efter etapp 2 för eventuell etapp 3.
- 6 Vägen är en förutsättning för pågående och framtida exploateringar.
- 7 Tunnel krävs med tanke på utbyggnad av bostäder. Från början var projektet planerat med tidigare start, nu framflyttat till år 2023 pga Trafikverkets planering av tågstopp.

sammanfattning SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Verksamhet/Projekt	2022	2023	2024	S:a
Summa utgifter gata och park	62,0	20,5	21,6	104,1
Summa utgifter VA	158,8	97,5	68,5	324,8
Summa utgifter renhållning	5,0	4,0	4,0	13,0
Summa utgifter övrigt	10,3	5,8	7,8	23,9
Summa industri och hamn	38,0	7,0	0,0	45,0
Summa fastighetsinvesteringar	177,0	168,5	176,5	522,0
Summa exploateringsbudget	37,9	36,9	21,0	95,8
SUMMA	489,0	340,2	299,4	1 128,6